

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

OTRDIENA, 2016. GADA 17. MAIJS

● Nr. 36 (8595)

● Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR

Sportiskā
ģimenes diena
Preiļos

5. lappusē

Pēdējo reizi
pēdējais
zvans

7. lappusē

21. maijs —
Muzeju
nakts

8. lappusē

Dāvanas 90. dzimšanas dienai

● Livānieši jau sen sapnoja par to, ka pilsētas modernākam izskatam vajadzīga strūklaka. Nu tā ir tapusi un jau izmēģināta (attēlā augšā pa labi). Testa režīmā jaunā strūklaka veselu nedēļu ļāva sevi apbrīnot skatītājiem. Atklāšana paredzēta Līvānu pilsētas svētku ieskaņā 15. jūlijā, kad strūklaka iezaigosis visā spožumā. Pašlaik vēl rit darbi skvēra iekārtošanā (attēlā). Foto: I.Kirilova

► Turpinājums 4. lappusē.

Preiļus apmeklēja Rīgas Tehniskās universitātes pārstāvji

10. maijā Preiļos viesojās astoņi Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) pārstāvji no Rīgas un RTU Daugavpils filiāles, tostarp rektora vietnieks biznesa un inovāciju jautājumos, biznesa un inovāciju departamenta direktors Antons Kiščenko, biznesa attīstības centra vadītājs Jānis Ēriks Niedrītis un Daugavpils filiāles direktors Ivans Grīnēvičs, lai tiktos ar pašvaldības vadību un dažādu nozaru pārstāvjiem, informē Preiļu novada domes mājas lapas saturu redaktore Ilona Vilcāne.

Augstskolas pārstāvji apmeklēja SIA "Preiļu saimnieks", kur tikās ar valdes priekšsēdētāju Jāni Mūrnieku un sil-

tumapgādes un ūdensapgādes nodalas vadītāju Vladimиру Haritonovu, kā arī viesojās Liepu ielas katlumājā, kur darbojas SIA "Preiļu saimnieks" koģenerācijas stacija, atkritumu šķirošanas laukumā un apskatīja noteiküdeņu attīrīšanas iekārtas. Tikšanās laikā pusēs pārrunāja inovāciju izmantošanas iespējas SIA "Preiļu saimnieks" darbības optimizēšanai.

Vakarpusē RTU pārstāvji ieradās uz domes priekšsēdētājas Marutas Plīvdas ikmēneša tīkšanos ar novada uzņēmējiem, kuri pārstāvēja mērniecības, pārtikas pārstrādes, būvniecības, IT un vieglās rūpniecības jomas, pārrunāja sadarbibas iespējas, kā arī uzsklausīja, kādu jomu speciālisti Preiļu novada uzņēmējiem šobrīd ir visnepieciešamākie.

RTU pārstāvji pastāstīja, ka, piemēram, būvdarbu vadītāji tiek sagatavoti teatā Latgalē, Daugavpils filiālē, un šogad šīs programmas studentiem būs pirmais izlaidums, kā arī – kādus kursus universitāte var piedāvāt speciālistiem, kam nepieciešams iegūt attiecīgus sertifikātus.

Klātesošie arī atzina nepieciešamību izpētīt, kādu jomu un cik speciālistu Latgales plānošanas reģionā šobrīd trūkst. To, iespējams, varētu novērst, ieviešot attiecīgas programmas RTU Daugavpils filiālē, kas ļautu jauniešiem šīs profesijas apgūt tuvāk mājām.

13. aprīlī tika parakstīts sadarbības līgums starp Preiļu novada domi un Rīgas Tehnisko universitāti, savukārt augusta vidū Preiļus apmeklēs arhitektūras studenti, lai piedalitos radošajā nometnē.

**Neaizmirstiet
abonēt
"Novadnieku"
jūnijam.**

Abonēt var
"Latvijas Pasta"
nodaļās, pie pastniekiem,
"Novadnieka" redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos.

*Abonē šodien,
saņem pēc divām
darba dienām.*

ZINAS

Ar atvērto durvju dienu ugunsdzēsēji un glābēji svin profesionālos svētkus

17. maijā Latvijā tiek svinēta Ugunsdzēsēju un glābēju diena. Šodien ugunsdzēsēji un glābēji visā Latvijā plaši atvēruši depo durvis visiem interesentiem, īpaši skolēniem. Arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigādes Preiļu daļas glābēji atvērto durvju dienā apmeklētājus iepazīstinās ar ugunsdzēsības un glābšanas darbu aprikojumu, speciālajiem transportlīdzekļiem, depo telpām un atgādinās drošības padomus.

Svinot dienesta 151. dzimšanas dienu, vairāki ugunsdzēsēji saņēmuši augstus valsts apbalvojumus par ieguldījumu un drosmi. Tuvāk par atvērto durvju dienu Preiļu depo, par ugunsdzēsēju un glābēju darba specifiku, kas ikdienā saistīta ar kritiskām situācijām, glābšanas darbiem un bieži vien dzīvibai bistamiem apstākļiem, lasiet "Novadnieka" publikācijā 20. maijā.

Atgādinām, ka 1864. gada nogalē Rīgā pilsoņu grupa Ivana Himillera vadībā sāka veidot brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību, un jau 1865. gada 17. maijā Rīgas brīvprātīgo ugunsdzēsēju komanda pirmo reizi izbrauca uz ugunsgrēku Vecrīgā. Šo notikumu uzskata par Latvijas ugunsdzēsības izveidošanās brīdi.

**Pelēču pagastā
nodega dzīvojamā māja.**

**Gimene palikusi
bez mājvietas**

Svētdien pulksten 12.17 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā (VUGD) tika saņemts izsaukums uz Preiļu novada Pelēču pagastu, kur dega dzīvojamā māja. Kā liecina VUGD sniegtā informācija, ierodoties notikuma vietā, ugunsdzēsēji glābēji konstatēja, ka ar atklātu liesmu deg vienstāvu koka dzīvojamā māja 100 kvadrātmētru platībā un tai jau ir iegrūvusas jumta konstrukcijas. Ugunsgrēkā cieta apmēram 31 gadu veca sieviete, kura saindējās ar dūmiem un tika hospitalizēta. Pulksten 16.14 ugunsgrēks tika likvidēts.

Pelēču pagasta pārvaldes vadītāja Iveta Stašulāne "Novadniekiem" pastāstīja, ka ģimenei uz nedēļu ierādīta pagaidu mitne. Jau nelaijies dienā kaimiņi ugunsgrēkā cietušajiem sagādāja drēbes, segas, jo izglābt no liesmām izdevās pa visam nedaudz. Pirmsdien pašvaldības pārstāvji uzsākuši dzives vietas meklējumus ģimenei. Kāds pagasta iedzīvotājs piedāvājis savā ipašumā esošu neapdzīvotu māju.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Valsts prezidents atkārtoti ielūdz pāvestu Francisku apmeklēt Latviju

Tiekoties ar Svētā Krēsla valsts sekretāru kardinālu Pjetru Parolinu (Pietro Parolin), kurš bija ieradies vizītē Latvijā, Valsts prezidents Raimonds Vējonis atzīmēja ielu sabiedrības pacēlumā, ko radīja pāvesta Jāņa Pāvila II vizite Latvijā 1993. gadā, un atkārtoti izteica ielūgumu pāvestam Franciskam apmeklēt Latviju, informē Valsts prezidenta kanceleja. Tikšanās laikā ar kardinālu Vējonis atzīmējis ļoti labās Latvijas un Svētā Krēsla attiecības, īpaši uzsvērot to, ka Svētais Krēsls vienmēr atbalstījis Latvijas neatkarības centienus un nekad nav atzinis Baltijas valstu inkorporāciju PSRS sastāvā. Valsts prezidents un Svētā Krēsla valsts sekretārs pārrunāja arī veiksmīgo valsts un bāznīcas sadarbību. Tāpat puses atzīmēja, ka ir svarīgi turpināt Latvijas un Svētā Krēsla sadarbību kultūras un vēstures jomā. Sarunas laikā amatpersonas pārrunāja eku-menisko sadarbību starp kristīgām konfesijām Latvijā un to lomu sabiedrības saliedētības veidošanā, informē kanceleja. Vējonis arī apsveica pāvestu Francisku ar pagājušajā nedēļā saņemto Kārļa Lielā balvu par ieguldījumu Eiropas vienotības veicināšanā. Tāpat Valsts prezidents izteica pateicību pāvestam Franciskam un Svētajam Krēslam par ieguldījumu videi draudzīga dzīvesveida veicināšanā un atbalstu pasākumiem globālās sasīšanas novēršanai.

Politologi: Kučinka valdība pirmās simts dienas ne ar ko īpašu nav izcēlusies, bet atstāj stabili iespaidu

Kučinska valdībai Saeima ārkārtas sēdē uzticību iztei ca 11. februāri. Pirmās simts dienas Kučinska Ministru kabinetam aprītē šonedēļ. Tā līdz šim ne ar ko nav īpaši izcēlusies, komentējot valdības nostrādātās pirmās simts dienas, vērtēja BNS aptaujātie politologi. Politikas eksperts Filips Rajevskis norādīja, ka valdība pirmo simts dienu laikā nav veikusi nekādas milzīgas pārmaiņas vai reformas, bet gan vairāk turpinājusi iepriekšējās lietas. "Tomēr tas, ar ko šīs valdības vadītājs atšķiras no iepriekšējās valdības vadītājas Laimdotas Straujumas, ir tas, ka viņš ļoti cenšas būt piezemēts. Cenšas runāt par konkrētām lietām un konkrētiem terminiem. Tas no politikas viedokļa ļoti riskanti, bet no sabiedrības un mediju viedokļa ļoti pozitīvi, jo tad var terminu ietvaros palūkoties – ir izdarīts vai nav. Viņš sev un saviem kolēģiem uzliek tādu kā terminu "žņaugu", kas ir diezgan pozitīvi vērtējama lieta. Arī savā retorikā viņš pauž konkrētas, diezgan precīzi definētās lietas. Sabiedrība pēc šim lietām ir diezgan noīgojusies," sacīja Rajevskis.

Līdzīgu viedokli pauda arī Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātu dekāns Juris Rozenvalds, kurš uzsvēra, ka esot grūti teikt, vai pēc simts dienām vajadzēja būt kam acīmredzamā un kliedzošām. "Tas, ko mēs redzam, ir darbu turpināšana un mēģinājums novest šos darbus līdz kaut kādam rezultātam," pauza Rozenvalds. "Redzamākā lieta, protams, ir jautājums par skolotāju algām un diskusija par mēģinājumiem šīs lietas novest pie jēgpilna rezultāta. Šobrīd gan ir nelielas šaubas par to, kā šīs viiss izvērtīties, arī iekļaujot bērnudārzu audzinātājus un augstākās izglītības jautājumus. Man ir nelielas bažas, ka nerodas situācija, kad bērnudārza audzinātājas beigu rezultātā nenonāk situācijā, kad saņem vairāk nekā augstskolu pasniedzēji, kas, visu cienu bērnudārza audzinātājām, būtu absurdū un jauktu visu piramīdu," pastāstīja eksperts. Tāpat Rozenvalds uzsvēra, ka pamanāma lieta, kas notikusi valdības pirmo simts darba dienu laikā, ir arī Latvijas iestāšanās OECD. "Tas gan nav šīs valdības tiešs nopejums, tomēr iestāšanās notika šīs valdības laikā," sacīja Rozenvalds. Rozenvalds uzsvēra, ka pamanāmākā lieta, kas nav izdarīta, ir medicīnas jomas sakārtošana. Sagatavoja T.Eiste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasta: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058.

Par sludinājumu saturu atbilst to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpārpublicējot atsaucē uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesi (otrdien, piektien).

Dzīve ir kā tāda normāla kalnu upe, vienkārši ieliec savu laivinu un brauc – bez airiem.

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Līvānu filiāle reģistrēta Augstskolu reģistrā

Ar Izglītības kvalitātes valsts dienesta Licencēšanas un reģistru departamenta 2016. gada 6. maija lēmumu nr. 2-261231 Augstskolu reģistrā reģistrēta Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Līvānu filiāle. Tās juridiskā adrese Rīgas iela 113/117, Līvāni, Līvānu novads, LV-5316.

Līvānu filiālē studentiem būs iespēja apgūt pirmā limenaprofesionālās augstākās izglītības studiju programmu "Mašīnbūve" ar iespējām studijas turpināt tālāk RTA "Mehatronikas" specialitātē otrā līmeņa profesionālajā studiju programmā.

Kareivji iepazina Latgales atbrīvošanas cīņu vietas

● Kareivji pēc nogurdinošā pārgājiena no Atašenes ierodas naksēšanas vietā Rudzātu pagasta Vilcānos. Foto: G.Vilcāns

● Pārgājiena dalībnieki. Foto: Aizsardzības ministrija

14. maijā Nacionālo bruņoto spēku (NBS) sauszemes spēku kājnieku brigādes kaujas atbalsta bataljona uguns atbalsta rotas karavīri devās 17 kilometrus garā pārgājienā no Krustpils novada Atašenes pagasta līdz Līvānu novada Rudzātu pagasta Vilcāniem.

Pārgājiena mērķis bija iepazīt vēsturiskos notikumus, kas šajā apvidū norisinājās 1919. gadā – latviešu karavīru pārgājienu uz pretinieka fronti, lai

atbalstītu Sarkanās armijas padzišanu no Latvijas.

Pārgājienā laikā karavīri apmeklēja arī retro motociklu kolekcionāra Jāņa Zalāna mājās izveidoto muzeju, kurā apskatāma kara laika priekšmetu kollekcija. Savukārt par latviešu karavīru pārgājienu uz pretinieka fronti un apķart notiekošajām kaujām pastāstīja atvainātāis pulksvedis Jānis Hartmanis, veicot karavīru izpratni par vēstures notikumiem. Viņš pavēstīja, ka par varonību sīvajās cīnās trīs karavīri: kap-

teinis Oskars Blaus, virsleitnants Jānis Bekmanis un kaprālis Pēteris Gulbis tika apbalvoti ar Lāčplēša kara ordeni. Dzīvību kaujās zaudēja divi trešās rotas kareivji: Kārlis Dambis un Ernests Drinkis.

Karavīri atzinīgi novērtēja Jāņa Zalāna eksposīciju un atzina, ka pārgājiens līcis pārdomāt, cik smags un surs bijis latviešu karavīru ceļš uz Latvijas brīvību.

L.Rancāne

Ar mīlestību pret dzīvi

MAIJAS NĀRUNES māja

Līvānu novada Jersikas pagasta iegrīmisi ziedos. Bagātīgi saziedējusi vecumvečā bumbiere, smaržu vilni preti sūta dzeltena gaiļbikšu plaviņa, pavasara saulē sildās dārza pukes. Arī istabās vāzes pilnas ar ziediem. Kā nu ne, — ir sanācis tā, ka pie Maijas kundzes, pensionētās skolotājas, "Novadnieka" žurnālisti ciemojas tieši viņas vārda dienā.

Maija Nārune šogad izvirzīta biedrības "Daugavas savienība" gada balvai. Viņas kandidatūru vispirms ieteica Jersikas pagasta pārvalde, pēc tam Līvānu novada domes sēdē apstiprināja pašvaldības deputāti. Sarunā ar biedrības "Daugavas savienība" valdes priekšsēdētāju Ivaru Sekaci viņš "Novadniekam" apstiprināja, ka Maija Nārune šogad ir vienīgā pretendente šī apbalvojuma saņemšanai, jo balvu saņēmēja izvēle notiek tā, ka vispirms biedrības valde izvēlas novadu, no kura tiek ieteikts balvas pretendents. Ja nebūtu šāda kārtība, varētu gadīties, ka balva nonāktu vienā un tajā pašā novadā biežāk. Šogad pienākusi kārtā Līvānu novadam, tāpēc pretendenti arī bija jāizvirza no šī novada. Jersikieši pieteica savu kandidatūru.

Biedrība "Daugavas savienība" darbojas kopš 1995. gada un savas darbības laikā realizējusi vairāk nekā 200 mērķprogrammas. Biedrības aktivitātes vērstas uz Daugavas upes ielejā esošā reģiona attīstību. Tājā apvienojušās Daugavas krastu pašvaldības no Rīgas līdz Krāslavai, kā arī vairāki uzņēmumi. Biedrības balvas tiek pasniegtas jau 15 gadus. Tās piešķir cilvēkiem par noplēniem Daugavas ielejas saglabāšanā un attīstībā.

Daugavas ielejai jābūt sakoptai

Maijas Nārunes ieguldījums biedrībā "Daugavas Savienība" ir viņas idejas projektiem Jersikas pamatskolas vairākus hektārus lielās teritorijas, kas atrodas tuvu Daugavai, sakopšanā un uzturēšanā, kā arī vietējās novadpētniecības materiālu vākšanā un saglabāšanā. Viņa aktīvi līdzdarbojas, rosina un mudina citus arī tiešajos darbos, projektus realizējot. Pats pirmais projekts saistīs ar skolas muzeja iekārtu. Maija Nārune, toreiz vēl Jersikas pamatskolas skolotāja, sāka rosīgi vākt materiālus par skolu, par vietējo ciemu, pagastu. Tie bija jāizvieto ērtai apskatei. Tāpēc projekts, un 1999. gadā no biedrības "Daugavas savienība" tika iegūti līdzekļi mēbeļu iegādei. Skolas muzejs gadu gaitā ir paplašinājies, tam atvēlēta sava, atsevišķa telpa. Tagad to pārzina vēstures skolotāja Anna Greidāne, bet Maija Nārune sabiedriskā kārtā joprojām ar dziļu sirsniņu visiem, kas interesējas, stāsta par muzeja eksponātiem. To ir daudz un par dažādiem vietējās dzīves notikumiem. Muzejā ir liecības gan par Tautas frontes laikiem, par pieminekļa atklāšanu nacionālajiem partizāniem, gan materiāli par pagasta pašdarbiekiem, gan saglabātās atmiņas par bijušo kolhozu "Rīts", liecības par skolas vēsturi, par direktoriem. Kā izskatījās spalvaskāti un kā – tīnes pudelītes, ko katrs skolēns kādreiz nēsāja līdzi skolas somā? Kāds bija senās atzīmu liecības? Kā izskatās "Augstā gudrības grāmata", kas izdota 1796. gadā? Kā mācījušies tie, kas nu jau ir pieaugaši, dzīvo un strādā Jersikas pagastā vai arī citur? Kāds bija oktobrēnu un pionieru laiks? Kā bērni mācījās tajos laikos, kad nebija datoru? Skolas muzejs ir vieta, kur pārreizējiem skolēniem salīdzināt tagadējos laikus ar senējiem.

Turpmākie projekti saistīti ar skolas apkārtnes labiekārtošanu. Dzīvojot skolotājā Daugavas ielejā, jārūpējas par tās sakoptību. Maija bija iniciatore projektam par skolas apzālumošanu, kura realizācijas

● Skaista, piepildīta dzīve, tā var teikt par Jersikas pagasta pensionēto skolotāju Maiju Nāruni. Gadiem cauri iznesta mīlestība pret Latviju, pret Jersiku, pret skolu, ko viņa joprojām sauc par savu, saglabāta darbotiesgrība un darbotiesprieks, garajā dzīves ceļā iegūti daudzi draugi. Foto: I.Kirilova

laikā notika skujēju stādījumu ierikošana, atpūtas stūriša kuplas liepas paēnā izveidošana. Nākamais projekts tapa āra sporta ierīci iegādei un uzstādišanai. Par citu projektu līdzekļiem tika uzbrūvētas lapenītes. Pēc tam tika realizēts projekts apgaismojuma ierikošanai no skolas ēkas līdz internātam. Pirms gadiem pieciem dzima ideja un attiecīgi tika sagatavots projekts augļu dārza ierikošanai. Arhīvā bija atrodamas ziņas, ka pie Jersikas skolas kādreiz audzis plašs ābejdārzs. Gadu gaitā tas bija paputējis, palikušs ābeles – novecojušas. Maijas ideju atbalstīja dārznieks Māris Skrimblis, bet visas ieceres kā vienmēr tālāk tika virzītas ar skolas direktore Ineses Jaunušānes atbalstu. Jaunais augļu dārzs – 27 ābeles, divas bumbieres, jānogas un upenes – tiek rūpīgi kopti, ir apstiepts ar drāšu žogu, lai nepiekļūst zāki. Šogad ābelītēm jau pieci gadi. Tās skaisti sakuplojušas, zied. Jānogas un upenes skolas bērni ēduši jau iepriekšējos gados. Visa dārza raža paredzēta skolēniem. Visiem šiem projektiem finansējums piešķirts no biedrības "Daugavas savienība".

Skolas apkaimēs tālakai labiekārtošanai tiek piesaistīti līdzekļi arī ar citiem projektiem. Apkārtni pieskandina ne vien bērnu čelas, bet arī zaļās vardes, kas omulīgi sildās diķa piekrastē. Vasarā šī ūdensstīlpne ir pilna ar ziedošām ūdensrozem. Vardītēm patikusi cilvēku sakoptā vide, un tās te apmetušās uz dzīvi.

Pie skolas izveidota arī sajūtu taka, par kuru jāstaigā basām kājām. Pēdas var izbaudīt savdabīgu masāžu, ko rada daudzveidīgais takas klājums. Šī taka taipusi ar LMT atbalstu.

Iemīlējās Jersikā

Arī Maijas Nārunes māja atrodas skaitā, harmoniskā vidē. Īpaši siltas jūtas viņai pret lielo egli un bērzu, kas aug ciesī līdzās un atgādina rindas no populāras dziesmas par šo koku draudzību, par to, kā "viens otru sargā tie". Ielai, kuras sākumā atrodas Maijas un viņas dzīvesbiedra Venta māja, dots Daugavas vārds, un tā aizved līdz pašai upei. Agrāk šeit ielām nav bijis nosaukumu. Bet tagad atbilstoši valsti pastāvōšai kārtībai ciematos tās tikušas katra pie sava vārda. Jersikas pamatskola, līdz kurai no Maijas mājām gandrīz vai ar roku aizsniegt, atrodas Skolas ielā. Turpat vien atrodas lielā ūseja, kuru vietējie sarunvalodā sauc par Rīgas ielu. Bet māju vārds ir "Saulītes" – par godu Maijas jaunības uzvārdam.

— Jersikā esmu ienācēja. Mana dzimtā puse ir Madonas apkārtnē. Tēva mājas atradās tagadējā Aronas pagastā, — stāsta "Saulišu" saimniece.

Maija studēja Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā, bet Ventis pēc augstskolas absolvēšanas Rigā bija norikots darbā uz Daugavpili. Viņi sapazinās institūta studentu ballē. Jauno skolotāju nosūtīja darbā uz Madonas rajonu, kur tika aizvadīti desmit gadi. Pamatskolu, kurā viņa strādāja, slēdza, jo tajā vietā uzcēla vidusskolu, un, kaut arī Maija tajā piedāvāja darbu, viņa nebija ar mieru pārcelties prom no pilsetas. Tāpēc Maija meklēja darbu tuvāk Daugavpili. Kādreiz, braucot pa ūseju garām Jersikai, ieraudzīta norāde, ka te ir skola. Iegriezušies apjautāties, varbūt vajadzīga bioloģijas un ķīmijas skolotāja. Pēc kāda laika saņemta vēstule no toreizējās direktorei Annas Vingres ar aicinājumu ierasties uz sarunu par darbu šajā skolā. Tas bija 1977. gadā. Nu Jersikā Maija pavadījusi gandrīz 40 gadus.

Sākumā jaunajai skolotājai dzīvoklītis – istabīja un vīrtuvīte — atradās skolas mājā, pēc tam apstākļi kļuva labāki, — vieta ierādita internāta ēkā. Brīvdienās no Daugavpils atbrauca dzīvesbiedrs. Pēc kāda laika ģimene iegādājās māju, kuras saimnieks bija aizgājis mūžībā. Man ļoti patika šī vieta, uzsvara Maijas kundze. Skaista daba, bez tam ērta satiksme ar Līvāniem, tepat dzelzceļa stacija, veikals. Bet galvenais – Daugava un Jersikas ezers. Viņa pa šiem gadiem Jersikā ir iemīlējusies.

Atskatoties no gadu attāluma, Maija atzīst, ka viņai patika strādāt skolā. Savulaik arī vecāki bija skolotāji, tāpēc viņa nemaz nevarēja iedomāties sev citu amatā. Mācījusi ķīmiju, ģeogrāfiju, nedaudz arī matemātiku, kādu laiku strādājusi par internāta audzinātāju. Ar bērniem nav bijis disciplinas problēmu. 2009. gadā, krizes laikā, strādājošie pensionāri bija spiesti atstāt darbu, jo viņiem "nogrieza" salīdzību. Lai arī cik liela Jersikas patriote es būtu, par baltu velti negribēju strādāt un darbu pametu, atceras skolotāja. Gadu arī bija daudz – 67. Tomēr aiziet no skolas bijis grūti. Pēc kāda laika izveidojusies situācija, ka skolā nebijis ķīmijas skolotāja, tad viņa nostrādājusi vēl vienu gadu.

Maija Nārune ar skolu joprojām uzticešas sakarus. Tagad skola ir ļoti izmainījusies. Uzcelta sporta zāle, internāta ēkā veikts kapitālais remonts, uzbūvēts trešais stāvs, ļoti sakopta apkārtne, labi iekārtoti mācību kabineti.

Sirds lieta – dziedāšana un ceļošana

Maijas kundze savu dzīvi nevar iedomāties bez divām lietām – dziedāšanas un ceļošanas. Viņa dzied pašreizējā senioru koru "Jersika", pirms tam – iepriekšējos koros. Kopā ar kori piedalās skatēs, festivālos, koncertos, viņas skaistais soprāns labi iekļaujas kopīgajā dziedājumā. Viena no milākajām dziesmām — "Saule, Pērkons, Daugava", patīk tautas dziesmas. Piedalījusies dziesmu svētkos. Kad Rigā notika Pasauļes koru olimpiāde, arī toreiz Maija bija starp dziedātājiem un cer, ka arī nākamajā koru olimpiādē jersikieši piedalīsies. 18. jūnijā dosies uz Tukumu, kur notiks Latvijas senioru koru dziesmusvētki, piedalījusies Latgales senioru festivālā Aglonā. Līvānu svētki, Jersikas svētki, — arī tie nav iedomājami bez jersikiešu dziesmām.

Kora dziedāšana Maijas kundzi saista jau kopš studiju gadiem. Bez tam viņa uzņēmusies pierakstīt kora vēsturi. Esmu radusi pierakstīt dažādas lietas muzeja vajadzībām, un tagad tāpat ir attiecībā uz kori, saka dziedātāja. Uz kurieni braukuši, kā tur ir gājis, kādi rezultāti. Nesen "Jersika" piedalījās koru skatē Daugavpili un ieguva otrs pakāpes diplomu. Dirigente uzslavējusi dziedātājus, teikusi, ka ir ļoti apmierināta ar rezultātiem. Maijai savos gados nešķiet par grūtu uz mēģinājumiem braukt uz Līvāniem. Viņa atzinīgi vērtē sponsoru, kurš uzķlausījis senioru lūgumu un piešķīris 500 eiro, ar ko segt Jersikā dzivojošo kora dalībnieku ceļa izdevumus brauciēniem uz mēģinājumiem. Tā nu dziedātāji turp un atpakaļ lepni vizinās ar "busīnu".

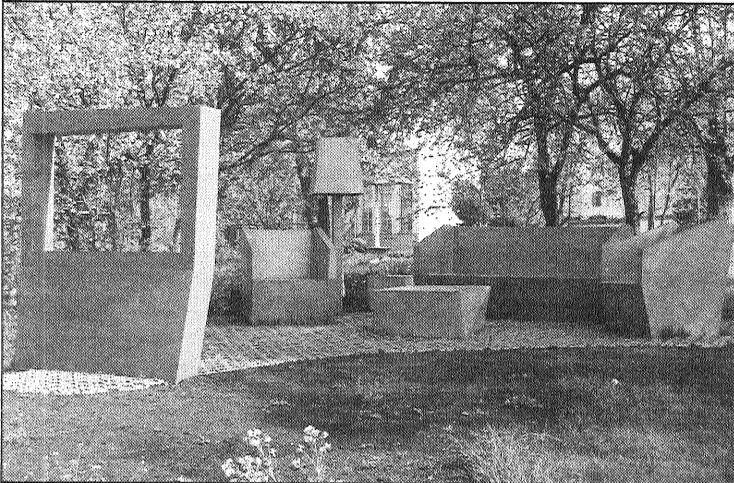
Savā dzīvē Maija ir daudz ceļojusi. Agrākos gados – tūrisma firmu organizētajos braucienos, bet pēdējā laikā – kopā ar skolas darbiniekiem, kuri ik gadus dodas vairāku dienu ekskursijās.

Maijas kundzi spej iepriecināt ar gleznas. Viņas mājas to ir daudz – gan skolēnu, gan mīlu cilvēku dāvināti akvareli, uzgleznoti ziedi.

Nekad neaizmirst ceļu uz skolu, pie saviem bijušiem kolēģiem. Viņa atnāk bez īpaša ielūguma, vienkārši iegriežas apraudzīt, kā klājas, — par pensionēto skolotāju sirsniņi teica Jersikas pamatskolas direktore Inese Jaunušāne.

L.Rancāne

Dāvanas 90. dzimšanas dienai

● “Brīvdabas viesistaba” ir iecienīta vieta pilsētnieku atpūtai. Šeit “dīvānā”, “televizora ekrānā” redzams skaists skats uz pilsētu. Galdīņā un stāvlampā iestrādāti gaismas vadi. Tāpēc tumsā, kad pilsēta ieslēgts apgaismojums, galds un stāvlampa ir izgaismoti. Gaismas vadus iecerēts izmantot arī pilsētas vietrāžos, kas būs uzstādīti uz pilsētas robežām tajās vietās, pa kurām pilsēta iebrauc no Daugavpils, Rīgas un Preiļu puses. Projekts par pilsētas dekoratīvajiem vietrāžiem pašlaik vēl ir tapšanas stadijā.

Šogad ir uzstādītas apgaismes lampas pie celiņa, kas ved uz brīvdabas viesistabu un gar Līvānu 2. vidusskolu.

Sākums 1. lappuse

Laiks padomāt par skaistumu

Līvāni šogad atzīmēs 90. gads-kārtu, kopš piešķirtas pilsētas tiesības. Gatavojoties ievērojamajam notikumam un pilsētas svētkiem, kas paredzēti 15. — 16. jūlijā, Līvānos norisinās plāsi infrastruktūras labiekārtošanas darbi. Par tiem “Novadnieka” žurnālistiem pastāstīja Intis Svirskis, Līvānu novada domes būvniecības un infrastruktūras daļas vadītājs.

Jauns skvērs top Rīgas ielā 126, iepreti Līvānu 1. vidusskolai. Skvērā paredzēts ierikot brūgētus gājēju celiņus, bet tā vidū atradīsies brūgēts aplis ar labirintu, bet centrā — akmens. Labirints un akmens simboliski attēlos cilvēka celu uz zinību kalnu, stāstīja Intis Svirskis. Te atradīsies arī tematiskais “Skolas sols” — no metāla veidots. Tagadējie vai bijušie skolēni, uz sola sēzot, varēs no malas pālukoties uz savu skolu. Tiks arī ierikots moderns apgaismojums. Skvēru papildinās zālienī, puķes, košumkrūmi.

Tematisko solu gatavošana Līvānos aizsākās pirms pāris gadiem, kad tapa pirmais “Izliguma sols”. Pērn tika uzstādīts sols — “Automašīna”, kā arī “Brīvdabas viesistaba” — no betona veidota mēbeļu grupa. Skvērā Rīgas ielā 163 atradīsies “Pirts sols”. Sa-vukārt 21. maijā Muzeju nakts ie-varos Latgales mākslas un amatniecības centrā sāksies akcija, kuras laikā vāks saimniecībā vairs nevajadzīgas atslēgas. Akcijas mērķis ir no dāvinātājām atslēgām izveidot tematisku soliņu par godu Līvānu pilsētas moto “Līvāni — atslēga Latgales vārtos!”. Tematiskie soliņi tiks iz-vietoti arī Celtniecības ielā, kuras pārbūve paredzēta šī un nākošā gada darbos. Ielas malās esošās jās autobusu pieturvietai iecerēts uzstādīt soliņus, kas saistīti ar konkrētās pieturas atrašanās vietu, — ar gaismas vadu ra-žotni, ar bijušo kieģeļu ražotni. Katru tematisko pilsētas solu ga-tavo cits autors.

— Savulaik, kad radās iespēja saņemt Eiropas Savienības fondu

● Rosīgi darbi notiek skvēra izveidē Rīgas ielā 126, iepretim Līvānu 1. vidusskolai, kur atradīsies arī “Skolas sols” — tieši tāds, kādos savulaik skolā sēdēja vecāki un vecvecāki.

dekoratīvs režīgs. Ierīkos puķu un košumkrūmu stādījumus, apgaismojumu, uzstādis soliņus. Arī šeit viens no tiem būs tematiskais — “Pirts soliņš” — koka ballas veidā ar atsegta vienu pusī. Šī skvēra labiekārtošana, ko veic SIA “Jēkabpils PMK”, jāpabeidz līdz maija beigām.

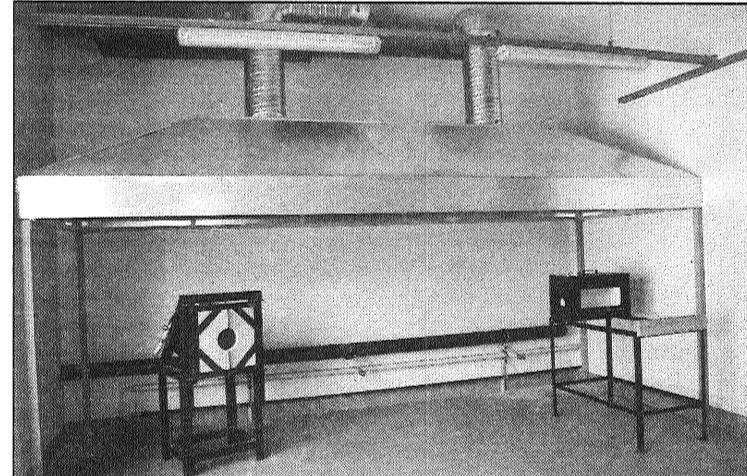
Skvēru atklāšana paredzēta pilsētas svētku ieskaņā. Pirts skvēra būvdarbu izmaksas sastāda 71 299, 40 eiro (kopā ar PVN). Darbi finansēti no pašvaldības budžeta.

Pašlaik izstrādāts tehniski ekonomiskais pamatojums ūdens apgādes un kanalizācijas sistēmas ierikošanai Ubaglīci, bet ielu projektēšana ritēs paralēli vai nedaudz otrajā plānā ar šiem darbiem.

Stikla meistaru māksla būs vērojama realitātē

Latgales mākslas un amatniecības centrā top stikla kausēšanas darbnīca. Tās iekārtošanā pabeigtī pirmās kārtas darbi: atjaunotas divas telpas, uzbūvēta starpsiena, veikts kosmētikās remonts, ierīkota jauna ventilācijas sistēma, jauns gāzes paderves vads. Notiek stikla darbnīcā nepieciešamo krāšņu uzstādišana. Vēl tiks uzbūvēta atsevišķa kompresoru telpa. Darbnīca iecerēta kā vieta, kur apmeklētāji realitātē, protams, stāvot drošā attālumā, varēs vērot, kā ar jaunās stikla kausēšanas krāsns palīdzību Līvānu stiklinieki demonstrē senās amata prasmes.

Foto: I.Kirillova

● Latgales mākslas un amatniecības centra stikla darbnīcas apmeklētāji klātīnei varēs vērot, kā ar jaunās stikla kausēšanas krāsns palīdzību Līvānu stiklinieki demonstrē senās amata prasmes.

Ielu pārbūvēšana nozīmē komunikāciju, kur tas nepieciešams, jaunas pamatnes, gājēju ietves ierikošanu, seguma uzklāšanu.

Līvānu 1. vidusskola piedzīvos atjaunošanu

Lielāko šogad veicamo darbu sarakstā ir arī Līvānu 1. vidusskolas vienkāršotā atjaunošana: klašu, gaiteņu remonti, apkures sistēmas un elektroinstalācijas pārbūve, daļēja ventilācijas ierikošana, ūdensvada un kanalizācijas sistēmas sakārtošana, datoru klīku modernizācija, videonovēro-

šanas sistēmas uzstādišana. Šiem darbiem piešķirts pusotrs miljons eiro no ES fondiem.

Celi, bibliotēkas, pārvalžu ēkas

Visos piecos pagastos tiks remontēti pa vienam ceļa posmam ar grants segumu. Katram pagastam šiem darbiem atvēlēti 200 000 eiro. Sāksies darbi novada lauku bibliotēku sakārtošanā, jo tuvojas to akreditācija, kas paredzēta 2017. gadā. Tiks pabeigta ielu apgaismojuma sistēmas sakārtošana Jersikas pagasta Upeniekos, ūdenssaimniecība sakārtošana Jaunsilavās. Tuvāko gadu laikā plānots siltināt pašvaldības namus — Jersikas, Rožupes, Ruzdātu pagasta pārvaldes ēkas.

L.Rancāne

Preiļos dzīvo draudzīgas, jautras un sportiskas ģimenes

Gimenes diena kā oficiāli svētki Latvijā tiek svinēti salīdzinoši nesen — kopš 2008. gada. Oficiāli to iedibināja ANO Generālā Asambleja 1993. gadā. Šo dienu atzīmē 15. maijā, godinot ģimeni un aicinot aizdomāties par tās lielo nozīmi cilvēku ikdienā, attiecībās un dzīvē, kā arī vairāk laika un uzmanības veltīt vecākiem, brāļiem, māsām un bērniem — saviem ģimenes locekļiem. Starptautiskajā ģimenes dienā tiek rikoti pasākumi, sabiedrība tiek aicināta rūpēties par ģimenes vērtībām un novērtēt tās nozīmību, jo ģimene ir pamats ne tikai valsts attīstībai nākotnē, bet arī pamats kultūrvēstu-riskā mantojuma saglabāšanai.

Preiļu novada dome sadarbībā ar Latvijas Tautas sporta asociāciju un novada jauniešu centru "ČETRI" svētdien, 15. maijā, Starptautiskās ģimēnu dienas ietvaros organizēja Ģimēnu veselības dienu. Šis pasākums tika rīkots projekta "Pavasara veselības festivāls Preiļos" ietvaros, ko atbalstīja Coca-Cola un Latvijas Olimpiskā komiteja.

Veselības festivāls Preiļu pilsētas pludmales aktīvās atpūtas zonā sākās ar svīnigu atklāšanu. Laikapstākli bija labvēlīgi, lai desmit ģimēnu komandas ķertos pie pirmā sportiskā uzdevuma — orientēšanās sacensībām Preiļu parkā. Projekta koordinatore Inese Matisāne noslēgumā atzina, ka trase ar septiņiem kontrolpunk-

● Festivāls "Ģimēnu veselības diena" atklāja Preiļu pilsētas pludmales aktīvās atpūtas zonas jauno sezonu. Attēlā — orientēšanās sacensību parkā dalībnieki pilni azarta iesaistīties spēlēs un stafetēs. Foto: L.Upeniece

ktiem, ko palīdzēja izveidot novada sporta dzīves koordinators Leonīds Valdonis, nav bijusi sarežģīta. Tā veidota ar domu, lai ģimēnu komandas — vecāki un dažāda vecuma bēri — varētu maršrutu veikt kopā, mācīties orientēties un skriet, cits citam palīdzot. Trasi veica un kontrolpunktus veiksni atrada visas komandas, izšķirošais bija trasē pavadītais laiks. Ātrāko ģimēnu komandu trijnieks ir sekojōs — Solvita un Santa Prikules, pašvaldības vadītājas Marutas Plivdas ģimene

piecu cilvēku sastāvā, Māris un Mārtiņš Matisāni.

Turpinājumā bija pasākuma galvenās aktivitātēs — rotaļas, spēles, stafetes un dažādas jaunmodīgas atrakcijas. Sarikot stafetes palīdzēja Latvijas Tautas sporta asociācijas pārstāvji un novada jauniešu centra "ČETRI" aktivisti. Dalībnieki, un to bija 17 ģimēnu komandas, atzina, bijis interesants un laba iespēja pārbaudīt saliedētību, prasmi darboties komandā. Inese Matisāne teic, ka ātrums un izmāiba, vei-

cot uzdevumus, šoreiz nebija galvenais, jo stafetēs piedalījās gan bērnudārznieki, gan jaunieši. Balvas — diplomas un medaļas — no festivāla rīkotājiem, pašvaldības un Latvijas Tautas sporta asociācijas, saņēma visi dalībnieki, Coca-Cola atbalstīja ar atspirdzinošiem dzērieniem. Veselīgas un aktīvas vasaras turpinājumam ģimēnēm noderēs badmintonā komplekti, "lidojošie šķīviši".

L.Kirillova

Cūkmens tikās ar bērniem atkritumu šķirošanas laukumā

10. maijā SIA "Preiļu saimnieks" atkritumu šķirošanas laukumā ar bērniem tikās Cūkmens.

SIA "Preiļu saimnieks" atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītāja Vineta Igolniece vispirms iepazīstināja bērnus ar pareizu atkritumu šķirošanu — papīrs, plastmasa, metāla iepakojums un tetrapakas jāmet konteineros ar dzelteniem vākiem, bet stikla iepakojums — konteineros ar zaļiem vākiem. Bērniem bija iespēja pašiem pareizi sašķirot līdzpānemtos atkritumus, kā arī doties nelielā ekskursijā pa šķirošanas laukumu un redzēt, kā no dalīti vāktā atkritumu konteineriem atvestie otrreizējai pārstrādei derīgie atkritumi ar speciālām iekārtām tiek presēti ļipās, kuras tiks nodotas otrreizējai pārstrādei un atkal tiks ražoti jauni priekšmeti un izejmateriāli.

Cūkmens visus klātesošos aicināja ne-

mēslot mežā. Bēri kopā ar Cūkmenu izspēlēja tūra meža alfabēta spēli, minot dažādus ar mežu saistītus vārdus un saņemot veicināšanas balvas. Noslēgumā visi klātesošie nodeva Cūkmēna zvērestu, solot nekad vairs nemēslot ne mājās, ne skolā, ne mežā.

Aktivitātēs iesaistījās pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" pirmsskolas grupiņu "Kamenītes", "Taureniši" un "Pūcītes" bēri, Preiļu Brīvās skolas bēri un Preiļu 1. pamatskolas 1. klases skolēni. Pasākumu rikoja SIA "Preiļu saimnieks" sadarbībā ar Preiļu novada domi.

● I.Šepste,
SIA "Preiļu saimnieks"
sabiedrisko attiecību speciāliste

● Bērniem atkritumu šķirošanas laukumā redzētais noteikti paliks atmiņā. Ari Cūkmens bija iespaidīgs.

Apzaļumošanu veica par sazedoto naudu

Šopavasar Preiļu novada pašvaldība piedāvāja iespēju bez maksas apzaļumot daudzdzīvokļu dzīvojamām māju un iestāžu ēku teritorijas, piedāvājot stādišanai dažādus kociņus un krūmus. Tas kļuva iespējams, pateicoties 800 eiro, kas tika sazedoti novada apzaļumošanai pagājušā gada vasarā. 1. Starptautiskā leļļu festivāla laikā. Līdzfinansējumu stādu iegādes projektam piešķira arī pašvaldība.

Kā informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle, jaunus stādījumus ieguvušas vairākas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Liepu ielā 1, Liepu ielā 12a, Andreja Upiša ielā 6, Liepu ielā 28, Rēzeknes ielā 36 un 30, Brīvības ielā 3, Aglonas ielā 29. Tā Rēzeknes ielas 36. nama biedrības valdes priekšsēdētāja Antoņina Kuznecova teic, ka ir patiesi priečīga par šādu pašvaldības piedāvājumu. Pie nama iestāditi 24 dažādi krūmi un kociņi — tūjas, klinšrozites, fizo-

karpi un citi. Andreja Upiša ielā 6 iedzīvotāji pie mājas iestādījuši trīs tūjas, vienu cerīju un divas Japānas spirejas. Viņi vienmēr rūpējušies par savas mājas labiekārtošanu un plāno ari nākamgad turpināt šo projektu, jo līdz šim zāļje augi tika gādati par pašu savāktā naudu. Bet Preiļu kooperatīvās sabiedrības valdes priekšsēdētājs Antons Znotiņš atzīst, ka pašvaldība ir ļoti pretimnākoša arī uzņēmējiem, pie ēkas Brīvības ielā 2 iestādīti 60 stādi — tūjas un spirejas. Darbus veica kooperatīvās sabiedrības darbinieki, raka zemi, stādīja, uzbēra mulču.

SIA "Preiļu saimnieks" labiekārtošanas un apzaļumošanas daļas vadītāja Zenta Igolniece pastāstīja, ka kopumā pilsētā iestādīti dažādu sugu augi — fizokarpi, kadiķi, dažādās krāsās ziedošas klinšrozites, tūjas, Japānas spirejas, cerīji un horostenzijas. Stādi iepirkti stādaudzētavā "Mežarasas", tur augi labi piemērojušies vietējiem klimatiskajiem apstākļiem. Nenemot vērā speciālistu ieteikumus, skices stādījumu veidošanai pie katras no ēkām

● Māju iedzīvotājiem sagatavot vietu stādišanai palīdzēja SIA "Preiļu saimnieks" darbinieki.

izstrādāja Zenta Igolniece.

Dažu māju iedzīvotājiem, kuri vēlējās ierīkot stādījumus, būs jāgaida līdz nākamajam pavasarim, jo, piemēram, ēkai Rančā ielā 1 vispirms jānostiprina pamati.

Līdz nākamajam apzaļumošanas periodam palikusi arī dzīvojamā māja Saunas pagasta Prīkuļos.

Sagatavoja L.Kirillova

RIEBIŅU NOVADĀ

Būvē gājēju celiņu un pārbūvē krustojumu ciemata centrā

Riebiņu ciemata centrā gan vietējiem iedzīvotājiem, gan garāmbraucējiem pašlaik jāpacieš zināmas neērtības uzsākto apjomīgo būvdarbu dēļ. Notiek gājēju — velosipēdistu celiņa būvdarbi un krustojuma pārbūve.

Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis skaidro, ka tas nav pašvaldības, bet Valsts akciju sabiedrības (VAS) "Latvijas Valsts ceļi" projekts, tāpēc par tā gaitu pašvaldība bija lūgusi sniegt skaidrojumu projekta īstenotājiem. VAS "Latvijas Valsts ceļi" atbildē sniegtā detalizētā informācija par būvniecības projektu "Gājēju — velosipēdistu celiņa būvniecība autocela Vīlāni — Preiļi — Špoģi no 28,39 — 29,42 km apdzivotā vietā Riebiņi; autoceļa Vīlāni — Preiļi — Špoģi un valsts vietējā autoceļa Puša — Krāce — Silajāni — Riebiņi krustojuma pārbūve".

Būvdarbi tika uzsākti 18. aprīlī, pašlaik jau kļuvušas skaidras iecerētā gājēju celiņa un krustojuma aprises. Projekta ietvaros

tiks izbūvēts gājēju un velosipēdistu celiņš 1,03 kilometru garumā un 2,5 līdz trīs metru platumā. Virzienā no Vīlānu pusē uz ciemata centru (līdz ambulancei) tiks izbūvēts asfaltbetona segums, bet tālāk būs betona bruģa segums.

Vīlāni — Preiļu ceļa krustojumā ar valsts vietējo autoceļu Puša — Krāce — Silajāni — Riebiņi tiks mainīta satiksmes organizācija. Turpmāk tas būs T-veida krustojums, kur tiks izbūvēta arī apgaismota gājēju pāreja. Bez tam projekts ietver jaunas autobusu pieturvietas ar paviljonu izbūvi, būs sakārtots stāvlaukums pie ambulances, kā arī ierikots apgaismojums visa gājēju un velosipēdistu celiņa garumā.

"Latvijas valsts ceļi" speciālisti vēstulē pašvaldībai akcentē, ka plānotais galīgais būvdarbu pabeigšanas laiks ir 90-dienas un tiem jānoslēdzas jau 16. jūlijā. Būvdarbus veic SIA "Celi un tilti", būvuzraudzību — SIA "L4".

Tā kā gājēju un velosipēdistu celiņa būvniecība notiek uz valstij piederošā zemes īpašuma,

● Jau vasaras vidū pavīsam savādāk izskatīties galvenais krustojums, jo tiks mainīta satiksmes organizācija. Foto: I.Kirillova

būvdarbu saskaņošana ar blakus esošo zemes vienību īpašniekiem nebija nepieciešama. Projektešanas gaitā ar katru no īpašniekiem

tika saskaņotas pievienojumu jeb nobrauktuju atrašanās vietas. Ari visi nozāgētie koki, kas auga uz valstij piederošā īpašuma

autoceļa zemes nodalijuma joslā, ir nozāgēti un atdoti pašvaldībai, kas tos varēs izmantot apkures vajadzībām.

Novada jaunieši pieredzes meklējumos Itālijā

Teju pirms gada durvis vēra Riebiņu novada multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs "Pakāpieni", tādējādi sniedzot novada jauniešiem daudzveidīgas brīvā laika pavadišanas un sevis pilnveidošanas iespējas. Tāpat arī citviet Latvijā un visā Eiropā pēdējo gadu laikā arvien vairāk tiek uzsvērta jaunākās paaudzes loma un atbildība nākotnes veidošanā. Lai gūtu zināšanas par darbu ar jauniešiem pašvaldības citviet Eiropā, kā arī prezentētu Riebiņu novada pieredzi šajā jomā, no 27. aprīļa līdz 2. maijam 14 Riebiņu novada pārstāvji piedalījās starptautiskā apmaiņas projektā "YOUVOL: Jaunā pilsoniskā līdzdalība un brīvprātīgais darbs" Itālijā, Kasertas provincē. Projekts, kurā līdzās Latvijai piedalījās arī Itālijas un Albānijas pašvaldības, norisinājās Eiropas Komisijas finansētās programmas "Eiropa pilsoņiem" ietvaros.

Latviju projektā pārstāvēja arī Vecpiebalgas novada delegācija, Albāniju — Kamezas pašvaldība,

Itāliju — Liberi, Presenzano un Rokamontinas pašvaldības, kuras arī nodrošināja projekta norisi un viesu uzņemšanu.

Projekta centrālā tēma tika skaitīta caur dažādiem skatupunktiem. Katru dienu notiekošajās konferencēs pašvaldības iepazīstināja ar savu pieredzi jauniešu jomā, starptautisku programmu īstenošanā, tika diskutēts arī par pilsoniskās līdzdalības vājajām vietām, brīvprātīgā darba lomu gan vietējā, gan nacionālajā, gan Eiropas līmeni. Neraugoties uz to, ka projekta iesaistītās valstis ir ļoti atšķirīgas, jaunatnes jomā vērojami līdzīgi izaicinājumi — jauniešu masveida migrācija uz ekonomiski aktivākiem reģioniem, nodarbinātības problēmas, kvalitatīvu brīvā laika pavadišanas iespēju trūkums mazajās pašvaldībās.

Riebiņu novadu konferencēs veiksmīgi prezentēja Riebiņu novada domes izpilddirektors Āris Elsts, Riebiņu vidusskolas skolnieces Anastasija Jemeljanova, Gunda Pastare un skolotāja Nastja Šmukša, kā arī Rušonas pa-

● Riebiņu novada delegācija starptautiskajā apmaiņas projektā Itālijā guva labu pieredzi. Vižites ietvaros domes izpilddirektors Āris Elsts (centrā) parakstīja jaunatnes politikas un brīvprātīgā darba organizēšanas līgumu pašvaldībās.

gasta jaunietis Ričards Kraupša.

Projekta organizatori bija sarūpējuši arī plašu un aizraujošu kultūras programmu, ļaujot izzināt daļēji Itālijas bagātīgās kultūras un vēstures, kā arī iepazīt šodienas dzīves ritejumu valsts dien-

vidu mazpilsētās un ciematos.

Noslēgumā pašvaldības parakstīja daudzpusēju apņemšanos ar mērķi turpināt uzsāktā sadarbību.

Kā ikviens starptautiska pieredze, arī šīs brauciens novada pārstāvjiem bija lieliska iespēja

savu apvāršņu paplašināšanai un arī labs atspēriena punkts novada turpmākajam darbam ar jauniešiem un sadarbībai ar partneriem arī ārpus Latvijas robežām.

V.Mičule,
projekta dalībniece

AGLONAS NOVADĀ

Akcija "Atpakaļ uz skolu – 2016" Aglonas vidusskolā

Šogad, jau devīto gadu pēc kārtas, Latvijā norisinājās akcija "Atpakaļ uz skolu". Šīs akcijas laikā nevalstisko organizāciju pārstāvji, valsts amatpersonas un Eiropas lietu eksperti devās uz skolām, lai ar jauniešiem padalitos zināšanās un darba pieredzē.

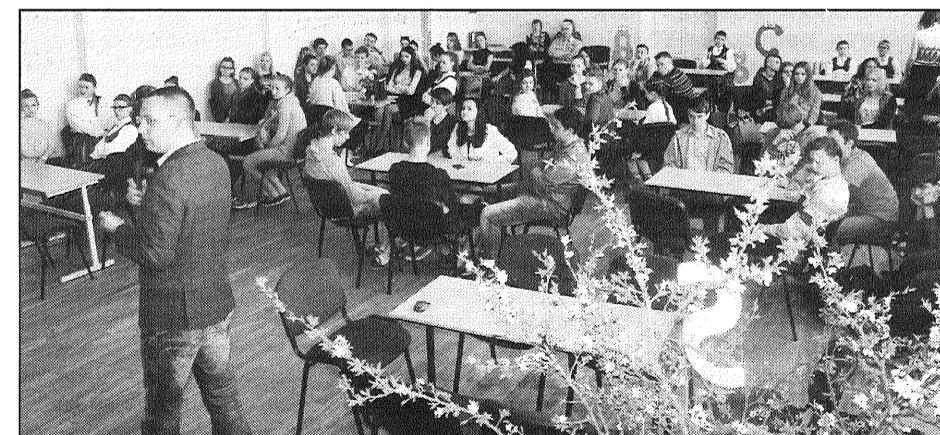
Šāda tikšanās tika sarīkota arī Aglonā, informē Aglonas vidusskolas skolotāja Līja Meldere. 6. maijā Aglonas vidusskolā viesojās Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas Baltijas valstu, Ziemeļvalstu un reģionālās sadarbības nodalas vecākais referents Artūrs Saburovs. Eiropas lietu eksperts ar skolēniem dalījās savā darba un karjeras pieredzē, kā arī sniedza informāciju par Eiropas Savienību.

Tikšanās ar ekspertu skolēniem ļoti pa-

tika, jo A.Saburovs jauniešiem daudz stāstīja par savu skolas laiku un minēja konkrētas lietas, kas nepieciešamas, lai ikviens skolēns īstenotu savu dzīves mērķi. Dalībnieki ieguva daudz jaunas un derīgas informācijas no Eiropas lietu eksperta. Tikšanās skolēniem sniedza dažādas idejas, motivāciju un sapratni par nākotnes karjeras virzieniem.

Ekspersts stāstīja, rādīja prezentāciju, bet skolēni cītīgi sekoja līdzi un uzdeva jautājumus. Aktivitākie un atraktivākie tikšanās dalībnieki no A.Saburova saņēma suvenīrus, bet mācību procesā lieti noderēs vizuālie un izdales materiāli.

9. maijā — Eiropas dienā, Aglonas vidusskolas skolēni piedalījās "Eiropas eksāmenā", kur viņi varēja pārbaudit savas zināšanas un erudīciju Eiropas Savienības jautājumos.

● Eiropas lietu eksperts Artūrs Saburovs dalījās savā darba un karjeras pieredzē. Klausītāju loks bija plašs, skolēnu interese — patiesa.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

142 skolās Latvijā mācās līdz 70 skolēniem

Vispārējās izglītības iestādēs Latvijā skolēnu skaits nepārsniedz 70, liecina Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) apkopotie dati.

Valsts izglītības informācijas sistēmā **esošie dati 2015. gada 1. septembrī**, ko publicējusi ministrija, liecina, ka 142 izglītības iestādēs, kuru vidū ir 17 sākumskolas, 120 pamatskolas, kā arī trīs vidusskolas, kopā mācās 6716 skolēni.

Mazākajā datos minētajā sākumskolā — Konstantinovas sākumskolā, kas atrodas Dagdas novadā, — mācās vīns 11 skolēni. 12 skolēni mācās Sauleskalna sākumskolā Krāslavas novadā, bet 14 — Skaistas sākumskolā, kas arī atrodas Krāslavas novadā. Skaistas sākumskola saskaņā ar IZM mājaslapā esošo informāciju

tiks likvidēta līdz ar 1. augustu, saukārt Sauleskalna sākumskolas likvidācija notiks 2017. gada 1. augustā.

Vismazākā pamatskola, kā liecina ministrijas publicētā informācija, ir Jūrkalnes pamatskola, kas atrodas Ventspils novadā. Tajā mācās tikai 13 skolēni — seši skolēni sākumskolas posmā, bet septiņi skolēni — 7.-9. klases posmā.

Skolēnu ziņā mazskaitlīgākā vidusskola ir Mežotnes internātividusskola — tajā mācās 39 skolēni.

Kopumā visās 142 skolās vienā klasei vidēji mācās no 1,44 skolēna līdz 10 skolēniem atkarībā no skolas tipa.

Lai rosinātu pašvaldības sakārtot izglītības iestāžu tīklu, IZM jaunajā pedagoģu darba samaksas modeļa projektā iekļāvusi atšķirīgus koeficientus atbilstoši skolēnu skaitam. Ja paš-

valdību izglītības iestādēs skolēnu skaits 7.-9. klasēs un 10.-12. klasēs atbildis ministrijas noteiktajam posma piepildījumam, aprēķinot mērķotāciju pašvaldībai skolēnu skaitam 7.-9. klasēs un 10.-12. klasēs, tiks piemērots augstāks koeficients nekā gadījumā, ja noteiktais piepildījums netiks ievērots.

Ministrijas ieskātā, paaugstinot klasu piepildījumu, efektīvāk var tikt izmants piešķirtais finansējums, nodrošinot gan pedagoģam augstāku minimālo algas likmi, gan paplašinot atbalsta pasākumus skolēnam.

Lai veicinātu mazās sākumskolas (1.-6. klasses) nodrošināšanu tuvāk bērna mājām, ministrija 2016./2017. mācību gadā aprēķinās papildu koeficientu 1,25 skolēnu skaitam 1.-6. klasēs, ja skolēnu skaits novadu un

Vispārējās izglītības iestādes, kurās skolēnu skaits nepārsniedz 70

Pamatskola	Novads	1-6. kl.	7-9. kl.	Kopā
Priekuļu	Preiļu	16	7	23
Sutru	Līvānu	14	11	25
Vārkavas	Vārkavas	15	11	26
Šķukalna	Riebiņu	18	17	35
Šķeltovas	Aglonas	21	21	42
Pelēču	Preiļu	43	16	59
Salas	Preiļu	27	18	45
Priežmales	Aglonas	36	10	46
Galēnu	Riebiņu	38	23	61
Rušonas	Riebiņu	41	25	66

reģionālās nozīmes centru novadu izglītības iestādēs ir 70 skolēni un mazāk. Pārejas noteikumos šāda norma noteikta vienu mācību gadu, lai jaujot pašvaldībām reorganizēt mazās

pamatskolas par sākumskolām. Savukārt 2017./2018. un 2018./2019. mācību gadā plānots, ka paaugstinātu koeficientu aprēķinās reorganizētām izglītības iestādēm.

Pēdējo reizi pēdējais zvans

Piektdien, 13. maijā, izglītības iestādēs 9. un 12. klasu skolēniem izskanēja pēdējais zvans. Īpašā šī diena bija Vārkavas novada **Vārkavas pamatskola**, kur skolas sienās tradicionālais pēdējais zvans devītklasniekiem turpmāk vairs neskanēs. Ar Vārkavas vada domes lēmumu Vārkavas pamatskolu paredzēts reorganizēt sakarā ar mazo skolēnu skaitu. Reorganizācija paredzēta, sākot ar 2016. gada 31. augustu. Jaunā mācību gada sākumā 1. septembrī bērnus šeit vairs neuzņems neviens klase. Taču skolas telpās darbosies pirmsskolas izglītības iestāde, kuru apmeklēs paši mazākie vārkavieši.

Vārkavas pamatskolas direktore Skaidrite Medne "Novadniekiem" pastāstīja, ka šajā mācību gadā skola bija vien četri 9. klasēs skolēni, kam piektdien arī izskanēja tradicionālais pēdējais zvans. Pēc skolā izveidotās tradīcijas pieņemts, ka scenāriju pēdējā zvana pasākumam gatavo 8. klase kopā ar savu audzinātāju. Tā notika

ari šoreiz. Abas klases — 8. un 9.— mācījās apvienotajā klasē, abām ir viena audzinātāja Dagnāra Skutele.

Pēdējā zvana pasākums saprotamu ieimesu dēļ bija ļoti emocionāls, stāstīja Skaidrite Medne. Uz pasākumu bija ieradušies arī skolēnu vecāki. Gan viņiem, gan skolotājiem un darbiniekiem, kā arī pašiem skolēniem acis bija asaras, jo skolas slēgšana iespējotu ikguru, taču situācija ir jāvērtē reāli. Skolā ir pārāk mazs skolēnu skaits, lai tā varētu turpināt pastāvēt.

Vārkavas pamatskola savulaik izveidojās no bērnudārza, sākot no 1. klasēs un ar katru gadu palielinot klasu skaitu. Vārkavas pamatskola, pirmā tautskola Latgalē (dibināta 1844. gadā), arī pirms tam jau bija piedzīvojusi slēgšanu. Ilgāku laiku pagasta teritorijā nebija skolas.

Pēc pēdējā zvana pārējo klasu skolēni turpina mācības. Skolas gads beigās 30. maijā. Savukārt devītklasniekiem priekšā eksāmeni. Pirmais paredzēts jau 18. maijā, kad notiks eksāmens latviešu valodā. Izlai-

dums Vārkavas pamatskolā notiks 11. jūnijā, skolas vēsturē tas būs 19. izlaidums.

Vārkavas pamatskola no 1. līdz 9. klasei šajā mācību gadā mācās 25 skolēni, pirms-

skolas izglītības grupīnas apmeklē 22 bērni vecumā no 1,5 līdz sešiem gadiem.

Skaidrite Medne atlāja, ka Vārkavas pamatskolas pārējās telpas iecerēts izmantot kā veco ļaužu mitni.

Reorganizāciju šogad piedzīvos Preiļu novada Priekuļu pamatskola. Sakārā ar to, ka šajā mācību gadā tajā nebija 9. klasēs, pēdējā zvana diena skolā nenotika. Priekuļu pamatskolas reorganizācijas procesā pamatskola, sākot ar nākamo mācību gadu, tiks pārveidota kā sākumskola, kurā pastāvēs 1.-4. klase.

L.Rancāne

● Pēdējā zvana dienā Vārkavas pamatskolas 9. klasses skolēni (no kreisās): Dmitrijs Kosnikovskis, Marina Ceketa, audzinātāja Dagnāra Skutele, Rita Plone, Deniss Kirilovs.

Mācās kļūt par uzņēmējiem

Līvānu 1. vidusskolā latviešu valodas un literatūras skolotājas Ārijas Baltmanes vadībā darbojas Līvānu bērnu un jauniešu centra pulciņš "Uzņēmējspējī kompetenču attīstība pēc ipāšām mācību metodēm". Ikdienas sarunvalodā tas visbiežāk tiek sauktus īsāk — uzņēmējdarbības pulciņš. Tas nodibināts pirms gadiem desmit. Ideja par šādu pulciņa izveidi skolotājai radusies pēc attiecīgu kurss beigšanas augstskolā "Turiba", kur viņa ieguva zināšanas, kā skolēniem iemācīt mūsdienās tik nepieciešamās zināšanas par uzņēmējdarbību. Kas ir šī ipāšās mācību metodes? Skolotāja stāsta, ka tās ir E. De Bono sešu cepuru metode un CoRT domāšanas rīki. Klausītājam no malas šīs metodes šķiet neizprotamas, bet skolēni, kas darbojas pulciņā, labi zina, par ko ir runa. Vispirms darbs sākās ar jaunāko klasu skolēniem — ar septītklasniekiem, darbojoties pēc krāsaino cepuru metodes, pēc tam attiecīgi "augot" līdz vidusskolas posmam, kad notiek orientācija uz biznesa jomu. Mācījāmies, kas ir domāšana, runājām par sešām domāšanas cepurēm. Katras krāsas cepurei ir sava nozīme. Piemēram, zilā cepure ir domāšana par domāšanu; kāpēc cilvēks domā, kam tā ir nepieciešama, kas ir izdomāts, kā tiek organizēta sava domāšana, un tamlīdzīgi. Bet, piemēram, baltā cepure ir mērķu cepure. Bērni mācās izvērtēt, kas ir svarīgāks, kas mazsvārigāks.

● Līvānu 1. vidusskolas uzņēmējdarbības pulciņa dalībnieki kopā ar skolotāju Āriju Baltmani (no labās). Foto: I.Kirilova

Radošā — zaļā cepure — skolēnus māca domāt radoši, stāstīja skolotāja. Krāsaino cepuru sistēma pulciņa dalībniekiem iemāca vienkāršākos biznesa pamatus. 8. klasē bērni sāk apgūt, kā izvērtēt idejas un ieteikumus, kā izdarīt izvēli. Kas cilvēkam jādara, lai saņemtu mērķi?

Skolēniem pieaugot, tēmas kļūst sarežģītākas. 11. klasē tiek runāts par biznesa plāna veidošanu, par pamatprincipiem, par saražotā realizāciju, par tirgus analizi, par tirgzinības plānu, par to, vai uzņēmums būs spējīgs darboties.

Šogad pulciņā darbojas divas grupas — 10 skolēni no 11. klasēs un 13 — no 7. klasēs, bet gribētāju būtu daudz vairāk. Ar manu mācāmo priekšmetu uzņēmējdarbību nekādi nav saistīti, bet es to

uzskatu par izaicinājumu, teica Ārija Baltmane, atzīstot, ka nodarbību vadišana ir ļoti sarežģīta, jo daudz jāapgūst pašai. Viņa ir gandarīta, ka laba sadarbība izveidojoties ar Līvānu inženierētehnoloģiju un inovāciju centra vadītāju Zani Gaiduku, kas bieži skolēniem rāda prezentācijas par novada uzņēmējdarbības attīstību. Pulciņa dalībnieki tādējādi gūst vispārēju priekšstatu, bet pēc tam tos apmeklē un iepazīst realitātē.

Interesanta tikšanās bijusi ar SIA "ArGaumi" vadītāju Mariku Rudzīti-Griķi, kura pastāstīja, kā veidojusi savu biznesu. Pulciņa dalībniekiem paticis SIA "Līvānu kūdras fabrika" apmeklējums. Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Pēteris Romanovskis iepazīstināja skolēnus ar to, kā cehā nonāk gatavā kūdra, kā to fasē un

transportē ne tikai uz Eiropas valstīm, bet arī uz Kinu, Kanādu, Kolumbiju un citur. Viņš uzsvēra, ka biznesā jāievēro trīs principi: ilgttermiņa plāni, neņemt no dabas vairāk nekā drīkst, alga svarīga, bet ne mazāk — darba apstākļi, mikroklimats kolektīvā. Skolēni aplūkoja milzīgo kūdras purvu, traktorus, kuri veic visdažādos darbus.

Vienu nodarbību pulciņa dalībniekiem vadīja akciju sabiedrības "Swedbank" finanšu centra vadītājs Aivis Mitenieks. Bankas pārstāvis skolēniem stāstīja par dažādiem jautājumiem, piemēram, biznesa ideja, pirmie soli uzņēmējdarbībā, normatīvie akti, kas jāievēro un tamlīdzīgas liecas. Uzņēmējdarbības pulciņam nodarbības notika arī SIA "Valsts meži", kā arī bankas "Citadele"

filialē. Daudz iespādu iegūts Latgales reģiona uzņēmējdarbības konferencē, kurā piedalījās arī pulciņa dalībnieki. Viņiem patika būt starp biznesa cilvēkiem, vērot, kā viņi uzvedas, ko spriež. 17. maijā paredzēts brauciens uz kooperācijas uzņēmumu Turku pagastā.

Daudz tiek strādāts arī klasē, mācot domāt, spriest, vērtēt, secināt. Tieki analizētas dažādas tēmas: "Plānošana", "Mērķi", "Citu cilvēku skatījums", "Kas jāievēro biznesā un vingrinājumi šajā sakarībā", kā arī citas. Notikas klasēs stunda — radošās domāšanas stunda "Manu vecāku profesija". Uz kādu citu nodarbību bija uzaicināta karjeras konsultante. Skolēniem bija organizēta arī tikšanās ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas pasniegēju Ilutu Arbidāni. Seit minēti šajā mācību gadā notikušie pasākumi, bet arī iepriekšējos gados pulciņa darbs bija daudzpusīgs. Kaut arī skolotāja ieguvusi atbilstošus sertifikātus sāda pulciņa vadišanai, viņa zināšanu papildināšanai regulāri piedalījās Izglītības un zinātnes ministrija.

Nodarbības notiek grupās, skolēni atraišas un brīvi izteic savas domas, stāstīja skolotāja. Kādam šīs nodarbības palīdzēs izveidot savu biznesu, kāds varbūt arī nekļūs par uzņēmēju, to tiesībām iemācīties spriest, analizēt, izteikt savu viedokli.

L.Rancāne

Preiļu katoļu baznīca — 16 mākslinieku 22 gleznās

Sestdien, 21. maijā, pulksten 19.00 mākslas un garīguma cienītāji tiek gaidīti Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja otrā stāva zālē, kur par godu Preiļu Romas katoļu baznīcas 130. gadadienai tiks atklāta un līdz 18. jūlijam būs skatāma izstāde "Preiļu Romas katoļu baznīca gleznās". Izstādē būs skatāmi 16 dažādu autoru 22 mākslas darbi, kas tapuši muzeja organizēto mākslas plenēru laikā no 1995. līdz 2015. gadam.

Preiļu Romas katoļu baznīca ir viena no skaistākajām, senākajām un arī lielākajām Preiļu celtnēm. Tā būvēta kā bazilika pēc arhitekta Visocka projekta ar romānikas, gotikas un vēlinā baroka stilam raksturigo kompozīciju un dekoratīvo formu paņēmienu pielietojumu.

Izstādē būs redzami Latvijā pazīstamu mākslinieku — Jāzepa Pigožņa, Osvalda Zvejsalnieka, gruzīna Nugzara Paksadzes, Roberta Muža, Edmunda Lūča, Ligitas Caunes, Helēnas Kuzminas-Svilānes, lietuvieša Jonas Pleckevičius darbi. Sevi piesaka Latgales jaunie mākslinieki Jānis Plivda un Vija Stupāne ar krāsas ieliktajiem Preiļu dievnama ska-

tiem. Mazāk pazīstami autori izstādē būs Mairita Voronko, Agita Nalimova, kuru gleznas muzeja kolekcijā nonāca pēc Rēzeknes mākslas un dizaina vidusskolas pasniedzēja Anatolija Želča vaditā audzēkņu plenēra Preiļos 1995. gadā. 2002. gada notika Latvijas Mākslas akademijas Latgales filiāles studentu plenērs Preiļos, mākslas darbu kolekciju papildināja Ievas Zepas un Tatjanas Raičinecas zīmējumi.

Ko par Preiļiem, katoļu dievnamu un saviem darbiem saka paši mākslinieki? Jāzeps Pigožnis savulaik teicis: "Rīkojot plenērus, vide tiek īpaši ieaicināta gleznās. Mākslas darbā vietas, vienes fiksējums ir nedaudz savādāks nekā fotogrāfijās — iespaidi tiek izlaisti caur mākslinieka uzveri. Mākslinieks visu mero ar savu mēraklu, un tas nav slikti."

Roberts Muzis: "Kāpēc baznīca? Nemeklēju īpašu vietu, ko gleznot. Šajā gadījumā mani interesēja, kur sākas Preiļi. Proptoms, no centra. Bet centrā ir skaistais katoļu dievnams."

Nugzars Paksadze: dāvinādams muzeja kolekcijai krāsās uz audekla uzlikto dievnamu, teica: "Gleznas vērtību nenosaka tās lielums, bet ieguldītais darbs. Šī ir vērtīga, jo tajā ieliku visu savu sirdi. Mana dvēsele dzied, kad gleznoju baznīcu."

Īpaša saikne ar Preiļu diev-

namu ir māksliniekam Jānim Streičam: "Ar baznīcu cieši saistīti arī mani priekšteči. Vecvectēvs, mūrnieks Pāvils Žihars, piedalījās mūra baznīcas celšanā, vectēvs Augsts kā jauns puika palidzēja baznīcas žoga un vārtu mūrēšanā. 1900. gadā Gailmužas īpašnieks mākslinieks Kozlovsks uzdāvināja Preiļu baznīcas altārim savas gleznas. Tās redzamas arī šodien. Kreisajā pusē apustuļa Pāvila lomā stāv mans vecvectēvs, savukārt svētā Pētera tērpā galddieks Biečs (Bečs). Kad baznīcings viņus atpazina, bija šokā par svētuma zaimošanu, taču Kozlovska draugs, Preiļu muižas īpašnieks (Konstantins Gulkevičs), liels mecenāts un baznīcas atbalstītājs, viņu apgaismoja, ka tā darot visā pasaulē. Tad baznīcings piekāpās, taču lika šiem modeļiem dzīvot kārtīgi un stingri tam sekoja. Tāpēc Preiļu baznīcas svētā Pāvila tēls, mans vectēvs, bija loti stingrs viirs, ne dzēra, ne pīpēja un milēja kārtību visās lietās."

Sagatavoja L.Kirillova

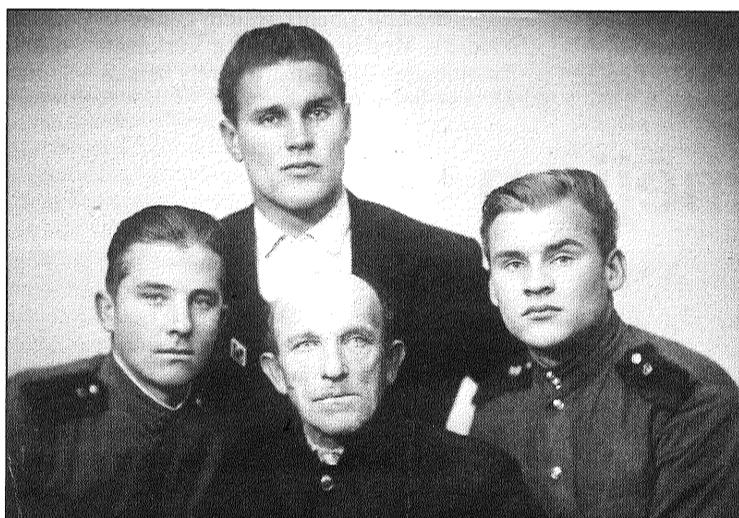
● Latvijā pazīstamais mākslinieks Edmunds Lūcis Preiļu muzejam uzdāvinājis 2008. gadā tapušo darbu "Baznīca".

„Kalējs kala, smēde dedza...” — izstāde Preiļu 1. pamatskolas muzejā

Līdz decembrim Preiļu 1. pamatskolas muzejā būs skatāma Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja krājuma izstāde „Kalējs kala, smēde dedza...”, informē izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem vadītāja Silvija Ivanovska.

Kalējs radās reizē ar dzelzi un kalēja amats ir viens no senākajiem. Par to, ka šādi viri dzīvojuši, vēsta liecības, kas atrastas pilskalnos un senajās apmetnēs. Jau vēlājā dzelzs laikmetā kalēji sākuši attīstīt savas prasmes kādā noteiktā virzienā — viens kala ieročus, cits darbarīkus, bet kāds cits bija rotu meistars. Vēlāk, kad kalēji strādājuši muižkungu pakļautībā, viņiem nebūt nav bijušas brivas rokas, lai darītu ko un cik vēlas, — vispirms bija jāizkalj noteikts apjoms muižas vajadzī-

● 1962. gads. Kalējs Sigismunds Sondors (vidū) ciemos pie dēla Pētera (pirmais no kreisās), kurš tobrīd dienēja armijā, kopā ar brāliem Čipāniem no Ivrišu sādžas. Foto no muzeja krājuma bām, un tikai tad drīkstēja kalt arī citiem, nopolnot sev iztiku. Kalēji

izgatavoja lauksaimniecības un amatniecības darbarīkus, dzir-

navu un celtņu dzelzs detaļas, apkāla zirgus, ratus un ragavas.

Tāpat kā senāk, arī šodien kalējs veic virkni darbu — veido metālkalumus, sētas, gatavo darba rīkus, tomēr pārsvārā veic darbu pēc pasūtījuma.

Izstādē kalēja amata rīku izturību un dažādību atklāj joprojām pielietojamie Preiļu pagasta vecā kalēja Sigismunda Sondora darba instrumenti. Tos saglabājis un muzejam atvēlējis viņa dēls Pēteris Sondors.

Pārliecinošu amata meistaraprasmi savos kalumos demonstrē Arvīds Mežinskis no "Kazu mājām" Mežinskos, Riebiņu novada Rušonas pagastā.

Starp izstādes eksponātiem skatāmi arī Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas metāla izstrādājumu dizaina izglītības programmas pedagoģa, metālmākslinieka Norberta Kudiņa stu-

dentu radošo ideju risinājumi. Ceram, ka skaistie darbi uzrunās un rosinās arī Preiļu novada jauniešus izvēlēties un apgūt rotkala vai metālmākslinieka amatu, saša S.Ivanovska.

Pirma reizi muzejā tiek veidota amatnieku karte — aktivitāte, kurā apmeklētāji aicināti piedalīties visu izstādes darbošanās laiku, precīzējot un papildinot esošo informāciju, kā arī aktualizējot faktus par vēl nezināmiem kalējmeistariem. Muzeja speciālisti pateicas visiem preilišiem, Preiļu un apkārtējo novadu iedzīvotājiem, kuri dalījās atminās par kalējiem — ģimenes loceklēm, kaimiņiem un pažīnām, lai uzsāktu kartes veidošanu. Īpašs paldies Marijai Verzei, Zentai Určai, Veronikai Smanei un Voldemāram Upeniekiem par atsaucību, piedaloties izstādes autoru ieceru realizēšanā.

Sagatavoja L.Kirillova

Muzeju nakts Preiļos

21. maijā pulksten 19.00 Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā notiks Muzeju nakts.

19.00 Izstādes "Preiļu Romas katoļu baznīca gleznās" atvēršana Preiļu novada kultūras centrā.

Muzicē Preiļu baznīcas bērnu kora grupa.

Pulksten 20.00 izstāde "Borhu dzimtas atspulgi" Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā.

Izglītojošā spēle "Borhu mantoma mozaika".

Pulksten 21.00 konkurss "Tikai gudram durvis vēru" Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā.

Pasaku, stāstu, zīmējumu konkursa novada skolu audzēkniem "Manas sapņu durvis" uzvarētāju godināšana.

Pulksten 22.00 Aglonas bazi-

likas kora "Assumpta" viru grupas koncerts Preiļu muižas kapelā.

Pulksten 22.00 tradicionālā sasveicināšanās ar Mārgu. Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā.

Pulksten 22.30 muzicē Preiļu pagasta folkloras kopa "Leiči" un Pelēču pagasta folkloras kopa Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā.

Pulksten 23.00 sportiskas aktivitātēs "Trāpi durvis" un interaktīvs konkurss "Atpazīsti durvis Preiļos" Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā.

Pulksten 24.00 tradicionālā Muzeju nakts zupa "Pārsteigums no senajām recepsu grāmatām" Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā.

No pulksten 19.00 līdz 22.00 atvērtas muzeja ekspozīcijas "Mūžs virpas aplots" Talsu ielā 21. "Jāzeps Baško — gaisa fūrmanis" un izstāde "Kalējs kala, smēde dedza" Daugavpils ielā 34. Ieeja bez maksas.

Muzeju nakts aktivitātes Jasmuižā

Sestdien, 21. maijā, arī Jasmuižā (Preiļu novada Aizkalnes pagasts) norisināsies "Vislatvijas Muzeju nakts 2016".

"Vislatvijas Muzeju nakts 2016" Jasmuižā programma:

Pulksten 20.00 Aizkalnes tautas nāmā notiks Rudzātu teātra kopas "Okūts" pikanta komēdija "Kaimiņu būšana" (autore: Vigita Pumpure, režisore: Saiva Kuzule — Jansonsone). Ieeja izrādē par ziedojušiem.

Pulksten 22.00 Raiņa muzejā "Jasmuiža": Latgales tradicionālās kultūras un amatu mājas stāsts.

No pulksten 22.30 līdz 24.00 Raiņa muzeja "Jasmuiža" durvis atvērtas apmeklētājiem. Skatāmas ekspozīcijas: "Raiņa ģimnāzijas un studiju gadi" un "Latgales keramika", izstādes: "Cetri stūri — Latgales amatu pamati", "Raiņa dzejas rotaļas", vizuāli plastiskās mākslas darbu konkursa dalībnieku izstāde "Suns un kaķe". Muzejā ieeja bez maksas.

Pasākums notiek sadarbībā ar Memoriālo muzeju apviešību, Raiņa un Aspazijas muzeju un Raiņa muzeju "Jasmuiža".

Sezonas laukstrādnieku nodoklis

Ar 1. aprili lauksaimnieki drīkst nodarbināt strādniekus, kuru darba samaksai piemēro sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli. Būtiskākās lietas, kas jāzina lauksaimniekiem, atgādina LLKC grāmatvedības un finanšu nodaļas vadītāja Linda Purīņa.

Nodokļa piemērošana ir noteikta likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.¹² pantā, kā arī MK 2014. gada noteikumos nr. 166 "Noteikumi par Lauku atbalsta dienesta informācijas sistēmu sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa piemērošanas nodrošināšanai".

Nodokļa likme, kuru piemēro sezonas laukstrādnieka ienākumam, ir 15%. Ja, piemēram, strādniekam par dienu ir aprēķināti 10 eiro, tad nodoklis ir 1,50 eiro, bet strādnieks saņems 8,50 eiro.

Vienā dienā persona kā sezonas laukstrādnieks var tikt nodar-

bināta tikai pie viena ienākuma izmaksātāja. Tas ir, nevar būt situācija, kad persona par dienas pirmo pusē saņem sezonas laukstrādnieka ienākumu pie viena saimnieka, bet par dienas otro pusē – pie cita.

Darbi, kuros sezonas laukstrādnieku drīkst nodarbināt: augļu koku, ogulāju un dārzenu sēja vai stādišana, sējumu un stādījumu kopšana, ražas novākšana, augļu, ogu un dārzenu šķirošana.

Sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājam kārtējā gadā ir jāpiesaka lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības vienotam platību maksājumam un vienotā platību maksājumu pieteikumā ir jābūt norādītam vismaz vienam kultūrauga kodam, kas ir minēts MK noteikumu nr. 166 pielikumā.

Laika posms, kurā sezonas laukstrādniekus drīkst nodarbināt, ir no 1. aprīļa līdz 30. novembrim. Kopumā sezonas laikā viena persona kā sezonas laukstrādnieks drīkst būt nodarbināta ne vairāk kā 65 dienas. Kopā sezonas

laikā kā sezonas laukstrādnieka ienākumu viena persona drīkst saņemt ne vairāk kā 3000 eiro.

Sezonas darbu veikšanas dienā ienākuma izmaksātājs pirms darba uzsākšanas reģistrē sezonas laukstrādnieku. Lauku atbalsta dienesta informācijas sistēmā, norādot maksātāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, ienākuma gūšanas dienu un noslēgtā ligma formu (rakstveidā noslēgts darba ligma vai rakstveidā vai mutvādos noslēgts uzņēmuma ligma). Katras dienas beigās šajā sistēmā ir jānorāda katram strādniekam aprēķinātā atlīdzība. Reizi mēnesī – piecu darbdienu laikā pēc ienākuma gūšanas mēneša pēdējās dienas laukstrādnieku nodarbinātājs apstiprina un iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam darba devēja ziņojumu par pārskata mēnesī lauksaimniecības sezonas darbos nodarbinātajām personām, šo personu ienākumu un aprēķināto sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli, kā arī tā sadalījumu pa budžetiem.

Nezāļu apkarošanas pamatprincipi dārzenu audzēšanā

Labu ražu iegūšana dārzenu audzēšanā nav iedomājama bez sekmīgas nezāļu apkarošanas. Nezāles ir viens no būtiskākajiem dārzenu ražas, kā arī ražas kvalitātes samazinātājiem. Izšķir nezāļu profilaktiskos un tiesīšos apkarošanas pasākumus. Šoreiz par profilaktiskajiem apkarošanas pasākumiem.

Augmaiņa

Tai ir daudzveidīga ietekme uz kaitīgo organismu attīstību, tajā skaitā arī nezāļu attīstību. Kāpēc? Katrā dārzenē sugai kā pavadoņu sugas aug arī noteiktas nezāles. Ja mēs dārzenēs neaudzējam pēc augmaiņas sistēmas, tas nozīmē, ka daudz biežāk var veidoties situācija, ka vieni un tie paši vai dzīmītas radīcīgie dārzeni tiek audzēti vienā un tajā pašā vietā vai netālu. Tas rada labvēligus apstāklis noteiktu nezāļu sugu attīstībai, kā rezultātā tās pastiprināti savairojas un rada papildu problēmas to ierobežošanā. Turpretī, veidojot augmaiņu vismaz trīs un vairāk lauku sistēmā, noteikto nezāļu sugu savairošanās ir apgrūtināta, jo katra gadu noteiktā laukā aug citi dārzeni vai to grupa. Dārzeniem ir dažādas spējas pašiem nomākt nezāles. Šo apstākli vajag nemēt vērā, plānojot augmaiņu. Spēcīga lapojuma dārzenus, kas spēj labi konkurēt ar nezālēm – kāpostaugus, izņemot šīs dzīmītas sakņaugus; ķirbjaugus, izņemot gurķus, – vajadzētu mainīt ar dārzeniem, kuriem nav tik laba spēja nomākt nezāles, piemēram, burkāniem, sīpoliem, sarkanajām bietēm, zaļumu un salātu kultūrām. Šis pats aspekts jāizmanto, ja stāda šķirnes un hibridus. Izvēloties tos, kam ir spēcīgas lapas, tie strauji aug un spēj sekmīgi konkurēt ar nezālēm, savukārt vajadzētu izvairīties no tādiem, kas prasa perfektu kopšanu, neveido spēcīgu lapojumu un prasa no jebkādām nezālēm tiru lauku.

saras otrajā pusē redzama aina, kad, sākoties ražas novākšanai, nezāļu ierobežošana tiek piemirsta vai atstāta novārtā. Nezāles saaug jo kupli, zied un, protams, ražo sēklas. Tādējādi rūpīgais darbs, ko pavasarī esam ieguldījuši nezāļu apkarošanā, tiek būtībā iznīcināts, jo augsnē nonāk daudz jaunu nezāļu sēklu. Jo īpaši tā tiek pavairota sīkziedu sīkgalvīte (galinsoga). Patiesībā šī gada nezāļu apkarošana bija jāsāk jau pagājušajā sezonā. Nedrīkst laut nezālēm ziedēt un brīvi sāražot sēklas. Vienkāršākais iespējamais variants ir nezāļu savlaicīga applūšana. Otrs posms, kas saistīts ar iepriekšējo, ir savlaicīga ražas novākšana, – jo īsākā laikā mēs novācam lauku (lauciņu), jo ātrāk mēs varam veikt lauka lobišanu, iestrādājot nezāles. Kā to panākt? Sēt un stādīt hibrīdus, kas nobriest vienlaicīgi, tātad ražu varēs novākt īsākā laikā. Ja šķirnes ražas novākšanas gatavību saņiedz pakāpeniski, tas ļauj vairāk savairoties nezālēm.

Nezāļu perēķļu likvidēšana

Ir virkne nezāļu, kas rada būtiskas problēmas dārzenu audzēšanā un izplatās ar sēklām no perēķļiem. Piemēram, vibotnes, usnes, māllēpes, piemenes, dadži, mikstspieles. Lai nepielautu šo nezāļu izplatību, pastāv vairākas iespējas. Regulāri izplauj visas tās vietas, kurās iespējama šo nezāļu nekontrolejama augšana – starp siltumnīcām, saimniecības ēkām, ap kūtim, mēslu krātuvēm un pašiem kūtsmēsiem, pagrabiem, noliktavām, tehnikas novietošanas laukumiem. Pielaujama arī glifosāta herbicīdu pielietošana, izmantojot aplikācijas metodi. Tāču tad spēkā paliek vecā patiesība, ka nezālēm ir jābūt aktivās augšanas stadijā, jo tad, kad jau sēklas lido pa gaisu, šāda metode vairs nedos gaidāmo efektu.

Glifosātu pielietošana rudenī pirms aršanas

Sis paņēmiens ir ļoti rūpīgi jāizvērtē, jo vispārējās iedarbības

Savlaicīga (pirms ziedēšanas) nezāļu un augu atlieku iestrādāšana pirms augsnēs pamatapstrādes ir pirmsākums priekšnoteikums, lai nezāļu būtu mazāk. Tālāk nepieciešams kvalitatīvs arums rudeni smagākās augsnēs vai alternatīva – zaļmēslojuma audzēšana (pēc agri novācamām dārzenu kultūrām), bet pavasarī – kultivēšana vai frēzēšana un sēklas gultnes veidošana – veltī. Smilts augsnēs rudeni vai nu atstāj rugaini vai arī sēj zaļmēslojumu, pavasarī – agrs arums ar augsnēs virskārtas pakotāju vai vismaz šķūšanu uzreiz pēc aršanas. Kultūrām, kuras stāda vai sēj pēc konvejera principa, pirmsapstrādes intervāls nedrīkst būt lielāks par septiņām dienām, jo tad pastāv iespēja, ka daļa no nezālēm pēc kultivēšanas izdzīvos.

M.Narvils,
LLKC augkopības nodaļas
vecākais speciālists
dārzkopībā

Tiks mainīts biškopības gada sākums un atskaišu iesniegšanas termiņi

Saistībā ar izmaiņām ES normatīvajos aktos Zemkopības ministrija (ZM) sagatavojuši grozījumu projektu par valsts un ES atbalsta piešķiršanu biškopībai un tā administrēšanu, ko 12. maijā izsludināja Valsts sekretāru sanāksmē, informē ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Rūta Rudzīte.

Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātais noteikumu projekts precīzē kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un ES atbalstu biškopībai par Latvijas biškopības programmā noteiktiem pasākumiem. Noteikumu projekts ari precīzē termiņus un procedūras informācijas apmaiņai starp Lauku atbalsta dienestu (LAD), atbalsta pretendēntu un Zemkopības ministriju.

Pamatoties uz to, ka ir stājušies spēkā jaunie ES normatīvie akti, noteikumu projekts par vienu mēnesi agrāk pārbīda biškopības gada sākumu, un tas turpmāk ilgs no 1. augusta līdz 31. jūlijam (pašlaik ir no 1. septembra līdz 31. augustam).

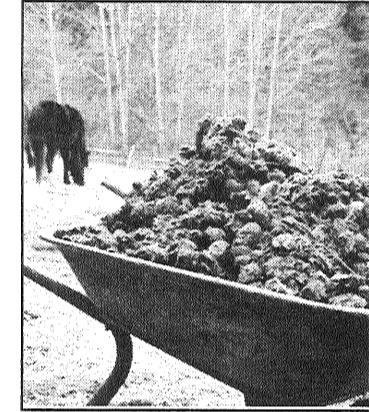
Saistībā ar biškopības gada maiņu noteikumu projektā ir mainīti arī pārskata iesūtīšanas termiņi LAD. Turpmāk atbalsta pretendēntam pārskats par iepriekšējo gadu būs jāiesūta līdz 5. martam, nevis līdz 5. aprīlim.

Projekts "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu biškopībai, tā administrēšanas un uzraudzības kārtību" stāsies spēkā pēc tā akceptēšanas valdībā un publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Zirgu mēslī ir smalka lieta

Kurus augus var mēslot ar zirgu mēslī, un kam tie patīk? Vai ir kas tāds, no kā vajadzētu izvairīties, jautā kāda pilsētas mazdarzīņa īpašniece, kuras apzinu lokā esot zirga īpašnieks, kas nebeidzot lielīties par mēslojuma vērtīgumu.

No plašā informācijas klāsta, kas pieejams internetā un dažādos drukātos izdevumos, izvēlējāmies dažas būtiskākās atziņas.

Zirgu mēslus uzskata par labāko organisko mēslōšanas līdzekli. Protams, kūtsmēslu ķimiskās un fizikālās īpašības atkarīgas ne vien no dzīvnieku sugas, bet arī no izēdinātās lopbarības, pakaišu materiāla, kūtsmēslu uzkrāšanas un uzglabāšanas apstākļiem.

Zirgu kūtsmēslis diezgan sauši un ir denī, sausnas satus tajos sasniedz aptuveni 25 procentus. Uzglabāšanas laikā zirgu kūtsmēslī strauji sadalās, sasilst un pat sakarst. Tādēļ tos sauc par silītājiem mēsliem un iesaka izmantot lecektīs un siltumnicās kā bioloģisko sildmateriālu. Ieklāti zem siltumprasīgiem kultūrāgiem, piemēram, gurķiem un tomātiem, tie turpinātās salātīties un izdala siltumu. Salīdzinājumā ar govju un cūku kūtsmēsliem tajos ir arī vairāk slāpeķa un kālija: vienā tonnā dabiski mitru zirga kūtsmēslu vidēji ir 4,7 kilogrami slāpeķa, 2,5 kilogrami fosfora un 3,8 kilogrami kālija.

Zinātnieki uzsvēr, ka atklātā laukā zirgu mēslī (tāpat kā citi kūtsmēslī) jāiestrādā jau rudeni, it sevišķi, ja tie ir nesadalījušies vai maz sadalījušies. Pavasari ierok tākai satrudējušus kūtsmēslus. Smagākās augsnēs ieteicams iestrādāt seklāk (aptuveni 10 cm), jo tajās organiskie mēslōšanas līdzekļi sadalās lēnāk nekā vieglās augsnēs, kur kūtsmēslus iear 20–25 cm dziļi. Zirgu mēslus var izmantot jebkuriem kultūrāgiem, bet šāds mēslojums vairāk tāk rušināmaugiem. Jāuzmānas, lietojot svaigus kūtsmēslus, jo daļai kultūraugu tie var pat kaitēt.

Svaigus zirgu mēslus ieteicams kompostēt — gan no augu barības vielu izmantošanas, gan vides piesārņojuma, gan higienas un drošības viedokļa. Izdalītās

siltums sekmēs kopējo kompostēšanas procesu. Lai maksimāli izmantotu izdalīto siltumu, komposta kaudzi ik pārnedējās pārrok, lai papildus pievadītu gaisu. Zirgu mēslī kompostēšanai ir vieni no piemērotākajiem. Kam tad patīk zirgu mēslī? Visvairāk tie piemēroti siltumu milošām kultūrām kā gurķi, tomāti, paprika, baklažāni. Nevajadzētu aizrauties ar to pieleītošanu dārzenu kultūrām, kas aug salīdzinoši ātri — redisiem, salātīem un zāļumiem. Ja plānots zirgu mēslus izmantot dārzenu audzēšanā, tad tikai pēc priešauga novākšanas rudeni. Mēslus iestrādā augsnē rudens arīs laukā. Var izmantot kāpostiem, ķirbjaugiem, agrajiem kartupeļiem (par kartupeļiem viedokļi ir dažādi, ir uzskats, ka zirgu mēslī pasliktina bumbuļu kvalitāti), mazākās devās arī no sīksipoliņiem stādītajiem sīpoliem.

Zirgu mēslī kā papildmēslojums

Izmanto tikai veģetācijas perioda pirmajā pusē un kultūrām, kuru ražu vāks vismaz pēc mēneša.

Rikojas šādi:

✓ zirgu mēslus liek plastmasas traukā (metāla neder), atšķaida 1 : 1 ar siltu ūdeni un atstāj 2 — 3 dienas, vairākās reizes dienā apmairot;

✓ iegūto šķidumu atšķaida ar ūdeni 1 : 10;

✓ augsnī pirms papildmēslojuma došanas salaista;

✓ ar zirgu mēslu šķidumu vēlu vakarā aplaista augus, nekādā gadījumā nedara to dienā;

✓ atlikušo koncentrātu, lai izvairītos no slāpeķa zudumiem, glābā slēgtā traukā.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Daugavpili četri laupītāji pret vienu pusaudzi

3. maija vēlā vakarā Daugavpili vairāku personu grupa, nodarot miesas bojājumus, aplaupīja kādu nepilngadīgu pusaudzi, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne.

Gandriz ap pusnakti, pulksten 23.40, policijas pārvaldes dežurā tika saņemta informācija par laupīšanu Daugavpili, kur sākotnēji nenoskaidrotu personu grupa uzbruka 16 gadus vecam pusaudzim, nodarija viņam miesas bojājumus un nolaupīja personīgas mantas, proti, mobilo telefonu un naudas maku.

Pēc izsaukuma saņemšanas uz notikuma vietu nekavējoties devās policijas ekipāža. Pateicoties cietušā pusaudža sniegtajām liecībām, izdevās noskaidrot uzbrucēju pozīciju. Nekavējoties tika uzsākta tuvējās apkārtnes apsekošana. Jau pēc neilga laika policistiem izdevās atrast un aizturēt divus iespējamos uzbrucējus — 2000. un 2001. gadā dzimušus nepilngadīgus jauniešus. Turpinot operatīvos pasākumus un uzsākta kriminālprocesa izmeklēšanu, nākamajā dienā policisti aizturēja vēl divas aizdomās turamās personas (dzimušas 1999. un 1966. gadā).

Visas aizturētās personas jau agrāk bija nonākušas policijas redzesloka. Gados vecākais jau vairākas reizes bijis tiesāts par dažāda rakstura noziegumiem, tostarp arī par laupīšanu. Policijas pārstāvē informē, ka cietūšajam pusaudzim laupīšanas laikā tika nodaritas traumas. To nakt, kad viņš tika aplaupīts, jau netiņi bija lūdzis palidzību kādas garāmbrāvošas automašīnas vadītājam, kurš apturēja transportlīdzekli un sniedza viņam pirmo palidzību, kā arī piezīmīja policijai un informēja par notikušo.

Pret aizturētajām personām uzsākts kriminālprocess par laupīšanu grupā. Par šādu noziegumu likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem. Tieki lemts par drošības līdzekļa piemērošanu.

Apcietināts virietis, kurš šāva uz cilvēkiem

8. maijā ap pulksten 17.00 Daugavpils policijas dežurā tika saņemta informācija par to, ka mikrorajonā "Križi" kāds virietis uzvedas neadekvāti un no pisto-

les šauj cilvēku virzienā. Nekavējoties uz notikuma vietu devās policijas darbinieki.

Ierodoties notikuma vietā, policisti konstatēja, ka apkārtējie cilvēki aizdomās turēto virieti jau bija savaldujuši. Skaidrojot notikuma apstāklis, policisti uzziņāja, ka aizdomās turamais pie veikala sašāvis kādu piecdesmitgadīgu sievieti. Viņš bija prasījis automašīnā sēdošajai sievietei uzsmēķēt, bet pēc atteikuma pagājis malā un izšāvis automašīnas virzienā. Rezultātā sieviete ievainota kājā. Izdzirdot atskanējošo šāvienu, uz notikuma pusi skriešus devušies vīrieši, kas pāsākumiem iepriekšējās pārējās, kuri netālu spēlējušies. Taču aizdomās turētais mēģināja veikt vairākus šāvienus arī bērnu virzienā, par laimi, pašaīstītā pistole nenostrādāja. Vietējie iedzīvotāji šāvēju, kurš aktīvi pretojās, nekavējoties aizturēja un izsauca policiju.

Turpinot uzsāktā kriminālprocesa izmeklēšanu, policisti veica kratišanu aizturētā viriesa īpašumā, kur atrada un izņēma munīciju un granātu. A.Laizāne informē, ka 38 gadus vecais virietis agrāk vairākas reizes tiesāts par noziegumiem saistībā ar narkotisko vielu apriti, kā arī nonācis policijas redzesloka saistībā ar šaujamieroču nelikumīgo apriti. Viņam veikta arī narkotiku un alkohola lietošanas pārbaude.

Policijā uzsākts kriminālprocess par divu un vairāku personu slepkavības mēģinājumu. Izmeklēšana un operatīvais darbs turpinās. 10. maijā aizdomās turētais virietis tika apcietināts. Sašautā sieviete pēc notikušā nogādāta slimnīcā, kur ārsti sniedza nepieciešamo palidzību, viņas dzīvībai un veselībai briesmas nedraud.

Izņemts liels apjoms nelikumīgu akcīzes preču

Akcīzes preču nelikumīgās apkrates apkarošana ir viens no Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes prioritāriem darba virzieniem. Veicot operatīvās darbības šo noziegumu apkarošanā, nedēļas laikā policistiem izdevās izņemt gandrīz pusmiljonu nelikumīgu cigarešu, kā arī vairāk nekā 330 litrus alkohola. Saistībā ar notikušo Daugavpili aizturēts viens, bet Rēzeknē — četri virieši.

Pirmā nelikumīgo cigarešu izņemšana notika Rēzeknes novada Lendžu pagastā, kur sadarbībā ar Valsts robežsardzi,

● Lendžu pagastā automašīnas bagāzniekā policisti atrada vairākas kastes ar Krievijā ražotām cigaretēm.

veicot operatīvos pasākumus, policisti apturēja kādu automašīnu. Tajā pārvietojās 1990. un 1984. gadā dzimuši virieši. Apturētās automašīnas bagāzās nodalījumā tika atrastas vairākas kastes ar cigaretēm, kas, iespējams, tika izmestas no braucoša vilcienu. Pavisam tika izņemtas vairāk nekā 100 000 cigaretēs bez LR akcīzes markējuma. Turpinot darbu, tika aizturēti divi Krievijas vilcienu mašinisti, 1985. un 1987. gada dzimuši virieši.

Vēl viena nelikumīgo akcīzes preču izņemšana notika Daugavpili, kur kādā garāzā policisti atrada lielu daudzumu cigarešu un alkoholiskos dzērienus. 1968. gadā dzimus virietis garāzā gan uzglabāja nelikumīgas preces, gan izplatīja tās. Kratišanas rezultātā pavisam izņemts 355 000 cigarešu un 332 litri dažāda alkohola. Policija informē, ka saimnieks pārdeva atšķaitītu spiritu dažāda tilpuma pudelēs ar pāzīstamu degvīna zīmolu etiketēm.

Abos gadījumos uzsākts kriminālprocess un turpinās izmeklēšana.

Ceļu satiksmes negadījumos cietuši cilvēki, tajā skaitā bērni

✓ 6. maijā ap pulksten 18.50 Daugavpili automašīnas Volvo vadītājs uzbrauca divus gadus vecam zēnam, kurš izskrēja uz ceļa braucamās daļas. Bērns ar traumām nogādāts slimnīcā.

✓ 7. maijā ap pulksten 9.55 Daugavpili 1955. gadā dzimus automašīnas Hyundai vadītājs nepalaida pa galveno ceļu braucošo velosipēdistu un notrieca viņu. Riteņbraucējs ar traumām nogādāts slimnīcā.

✓ 7. maijā ap pulksten 17.45 Rēzeknē notika divu

transportlīdzekļu sadursme, kura cīta divas sievietes. 1954. gadā dzimis automašīnas Audi vadītājs, 1996. gadā dzimis virietis. Negadījumā cieta abu automašīnu pasažieres, 1961. un 1963. gadā dzimušas sievietes.

✓ 8. maijā Viļakas novada Šķilbēnu pagastā 80 gadus veca kundze, braucot ar velosipēdu, netika galā ar tā vadību un nokrita. Sieviete ar traumu tika nogādāta slimnīcā.

✓ 10. maijā skolēnu mikroautobusa un kokvedēja sadursme notika ap pulksten 16.15 Dagdas novada Šķaunes pagastā, kur mikroautobusa VW vadītājs, 1956. gadā dzimis virietis, iebraca priekšā braucošajā kokvedējā Scania, kuras vadītājs bridi pirms sadursmes uzsāka bremzēšanu. Negadījumā cieta visi mikroautobusā braucošie cilvēki, proti, vadītājs un septiņi skolēni vecumā no septiņiem līdz 17 gadiem. Divi bērni ievietoti slimnīcā, pārējiem sniegti palidzība uz vietas, hospitalizācija viņiem nebija nepiecie-

šama. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

✓ Ap pulksten 9.10 Preiļu novada Pelču pagastā negadījumā iekļuva trīs automašīnas. A.Laizāne skaidro, ka automašīnas Audi vadītājs, 1996. gadā dzimis virietis, veicot traktora apdzīšanu, aizķera to.

Rezultātā auto inerces rezultātā iebraca vēl vienā automašīnā — preti braucošajā kravas automašīnā ZIL. Negadījumā cieta Audi vadītājs, kurš ar traumām tika nogādāts slimnīcā. Tur viņam sniegtā medicīniskā palidzība un veiktas analizes alkohola pārbaudi.

✓ Vēl viens negadījums tajā pašā dienā noticis Rēzeknes novada Nautrēnu pagastā, kur, izvairoties no sadursmes ar traktoru, avarēja motociklists. Policijas rīcībā esošā sākotnējā informācija liecina, ka 1969. gadā dzimušais motocikla Yamaha vadītājs, veicot traktora apdzīšanu, kas tajā bridi sāka kreiso pagriezienu, centās izvairīties no sadursmes, bet netika galā ar spēkratu un nokrita. Motociklists nogādāts slimnīcā.

Preiļu policija joprojām meklē pazudušo jaunieti

Preiļu policijas iecirknis joprojām meklē bezvēsts pazudušo Andri Semjonovu (attēlā), kurš dzimis 1991. gadā. Šī gada 1. aprīlī pēc pulksten 14.00 viņš izgāja no savas dzīves vietas Preiļos, Andreja Upīša ielā 5, viņa atrašanās vieta joprojām nav zināma.

Andra pazīmes: augums — 180 cm, kalnsnas miesas būves, isi tumši brūni mati. Bija gērbīši pelēkās sporta biksēs, pelēkā jakā, tumši zilā vīrsjākā ar uzrakstu "Everlast", kājās sarkanbaltais sporta kurpes. Brīvi sarunājās latviešu, krievu un angļu valodā.

Ja kādam ir zināma pazudušā Andra Semjonova atrašanās vieta vai zināma jebkāda cita informācija par viņu, policija lūdz zvanīt pa tālrundi 110, 65302800, 65302826 vai vērsties tuvākajā policijas iestādē.

Tiesu sēžu saraksts Daugavpils tiesai Preiļos no 18. līdz 23. maijam (pirmā instance)

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Rakstveida	18. maijs	Nodarbinātības valsts aģentūra	Vladimirs Čubrevičs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Mutvārdu	18. maijs	Norvik banka	Guntars Utīnāns	parāda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	19. maijs		Andris Fedotovs	APK 149-15.p.4.d.	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	20. maijs		Juris Vaivods	APK 149-15.p.8.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	23. maijs	SIA "Preiļu saimnieks"	Natālija Agafonova	par ires liguma izbeigšanu un izlikšanu no dzīvokļa, bez citas dzīvojamās platības ierādišanas, parāda un ligumsoda piedziņu	Atklāta	I.Bētāne
Mutvārdu	23. maijs	Svetlana Kepente	AS "Sadales tīkls"	zaudējumu piedziņa	Atklāta	I.Bētāne
Mutvārdu	23. maijs		Aigars Plonis	kriminālprocess	Atklāta	A.Stikāne

Informācijas avots www.tiesas.lv.
Sagatavoja T.Eiste

DER ZINĀT**Tautas metodes**

✓ Ja ir kairināšana kaklā. Paberzējet un pakaset ausi. Kad stimulē ausu nervus, kakla muskuļos rodas spazmas, kas atvieglos nepatīkamo kairināšanu.

✓ Ja slikti dzirdat, ko bubina sarunu biedrs, pagrieziet pret viņu labo ausi. Labā auss vislabāk uztver straujas runas ritmus. Ja vēlaties dzirdēt kādu klusu melodiju, uz skaņas avotu pagrieziet kreiso ausi. Kreisā auss labāk uztver muzikālos tonus.

✓ Virieši, ja jums ļoti gribas čurāt, bet tualetes tuvumā nav, domājiet par seksu. Sekss un urinācija nav savietojami, tāpēc būs vieglāk paciesties.

✓ Ja baidāties no injekcijām, mēģiniet adatas ievadišanas laikā klepot. Klepus izsauc spiediena paaugstināšanos krūtis un mugurkaula kanālā. Tādējādi mazinās sāpu slieksnis.

✓ Ja aizlikts deguns, piespiediet mēli aukslējam un spiediet ar pirkstu starp uzacim. Trapecveida kauls, kas veido deguna aizmugurē starpsienas, sakustēsies un mazinās spiedienu. Pēc 20 sekundēm deguns «atnāks valā».

✓ Ja nakti dedzina kuņķi, jāguļ uz kreisā sānu. Pētījumi liecina, ka šādā stāvoklī cilvēks no kuņķa skabes ieklūšanas barības vadā cieš mazāk. Barības vads un kuņķis atrodas noteiktā leņķī — kad guļat uz labā sānu, kuņķis ir augstāk, ja uz kreisā — zemāk.

✓ Ja sāp zobs, atvieglojiet ciešanas, neatverot muti. Izkausējiet ledus gabaliņu plaukstas iekšpusē uz V-veida savienojuma starp īkšķi un rādītājpirkstu. Zobu sāpes samazināsies uz pusē: nervu stimulācija šajā plaukstas rajonā bloķē sāpu signālus smadzenēs.

✓ Ja apdedzinājāt pirkstu, piespiediet pie apdeguma citu — neapdedzinātu — pirkstu. Lai gan ledus ātrāk mazinās sāpes, tas tomēr nepasargās no sāpīgā ādas bojājuma. Pieliekot pie sadedzināta pirksta veselu pirkstu, sadedzinātā āda atgriežas normālā temperatūrā, un varbūt iztiksiet bez sāpīga pietūkuma.

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMS

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlīteja, Svari.
Tālr. 20207132.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, kazas,
zirgus, cūkas.
Laba cena. Samaksa tūlīteja, Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GALA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlīteja.
Tālr. 28761515.

PĀRDOD DĒJĒJVISTAS,
10-12 mēnešu vecas.
Vairumā piegāde uz mājām.
Tālr. 28283692.

IK “Skārdnieku darbnica” piedāvā
apaļo krāšņu apvalkus
u.c. skārda izstrādājumus.
Lāčplēša iela 16a, Livāni
Tālr. 29267137.

SIA “Automobilists” Preiļos
● pērk taras klučus;
● pārdod lapu koku malku
(garums 3 m).
Tālr. 29485477.

Tavs mūžs, tāds allaž spēcīgs ozols
liekas,
Kam vainags smagām gadu zilēm vīts.
Tur tava darba gods ar siltu prieku,
Ar aizvadītiem gadiem ierakstīts.
ANDRI DŽERIŅU
skaistajā dzīves jubilejā
sveic Pelēču pamatskolas
kolektīvs.

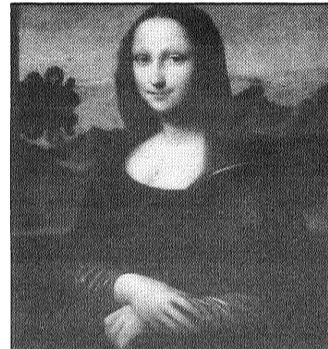
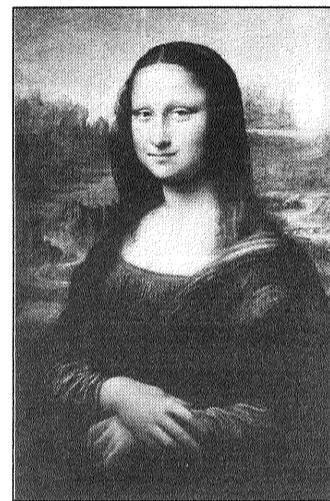
PĀRDOD

Audi 80, 1993., 2.0 l, benzīns — gāze. Cena 790 EUR. Par cenu var vienoties. Tālr. 26255299; uzņēmums pārdod KIA SPORTAGE, 2006. gada decembris, 2.0 l, benzīns; manuālā ātrumkārba; āķis. Virsbūves tips — apvidus. Originālie lietie diskī, jaunas vasaras riepas R16. Teicamā tehniskā un vizuālā stāvoklī, TA 02.2017. Cena 4800 EUR (ar PVN). Tālr. 29410288.

Divas Monas Lizas

Mona Liza noslēpumaini
smaida ne tikai Parīzes
Luvrā, bet arī kādā dzīvoklī
Kesingtonā, Londonā.
Ipašnieks doktors Henrijs
Palicers apgalvo, ka tā nav
reprodukcijs, bet cita
versija, kuru uzgleznojis
pats meistrs
Leonardo da Vinči.

Viņš apgalvo, ka Leonardo
parasti veidoja divas savu glez-
noto portretu versijas. Šim
portretam pozēja Mona Liza
del Džokondo, florenciešu gal-
minieka sieva. Tajā laikā viņa
skuma par savu mirušo mazo
meitiņu un, kad viņu lūdz
pozēt, Valkāja caurspīdigu pli-
vuru. Leonardo pie portreta
strādāja 4 gadus un atstāja to
Džokondo ģimenē.
Pēc tam, neilgi pirms iz-
braukšanas uz Franciju — pēc
Franciska I ielūguma — Flo-
rence valdnieks Džuliāno de
Mediči palūdz Leonardo uz-

gleznot viņa tā laika milākās Konstanajas d'Avalosas portretu. Divainas sakritības pēc Konstanaja ne tikai ārēji atgādināja Monu Lizu, bet viņai bija iesauka «Džokonda» — kas aptuveni nozīmē «smailoša». Leonardo pārgleznoja savu otro Monas Liza versiju, piešķirot portretam Konstan-

Bleikers — mākslas darbu vācējs un Holnbemas Menstrijas mākslas muzeja Bētā sargātājs, bet pēc tam — sveiciešu sindikāts, kura loceklis ir doktors Palicers.

Doktors izpētīja gleznu ar mikroskopiskās fotografijas tehniku un paziņoja, ka pirkstu nospiedumi uz gleznas sakrīt ar nospiedumiem uz istajiem Leonardo darbiem. Turklat jaunā meitene Londonā esošajā portretā nēsā caurspīdigu sēru plivuru.

Vienna no Leonardo iepinābām bija tas, ka viņš strādāja ar kreiso roku un reizēm krāsu uz triepa ar labo, lai pānāktu vajadzīgo efektu. Tādā veidā uz viņa audekliem skaidri redzami pirkstu nospiedumi, kas kalpo par gleznu autentiskuma pierādījumu. Ekspertize parādīja, ka šis darbs patiešām pieder meistrata otai.

“Zintnieks”

REIKI – universāls dzīvības spēks

Sākums 19. aprīla un 10. maija
“Novadniekā”

lepažīstīnāt interesentus turpina
sertificēta Japānu tradīcijas
Reiki meistare-skolotāja, dziedniece
LIJA JĒGERE.

Kā jau iepriekšējos rakstos teikts, Reiki ir dabīga atveselošanās metode, ar tās palīdzību dzīve atveras pilnībā, harmonīja un laimē. Ja cilvēks nespēj apzināti peldēt šajā virzienā, Reiki palīdz viņam peldēt pa straumi, ienesot viņa dzīvē pozitīvas pārmaiņas.

Runājot par veiksmi, jāuzsver — ja mēs domājam par neveiksmi, tad tā arī mūs piemeklēs. Ja mēs būsim neizlēmīgi, tad viss paliks, kā bijis. Mums jātiecas darīt vairāk, nekad nedomāt par neveiksmi. Kā mēs patreiz domājam, tas arī piepildīsies!

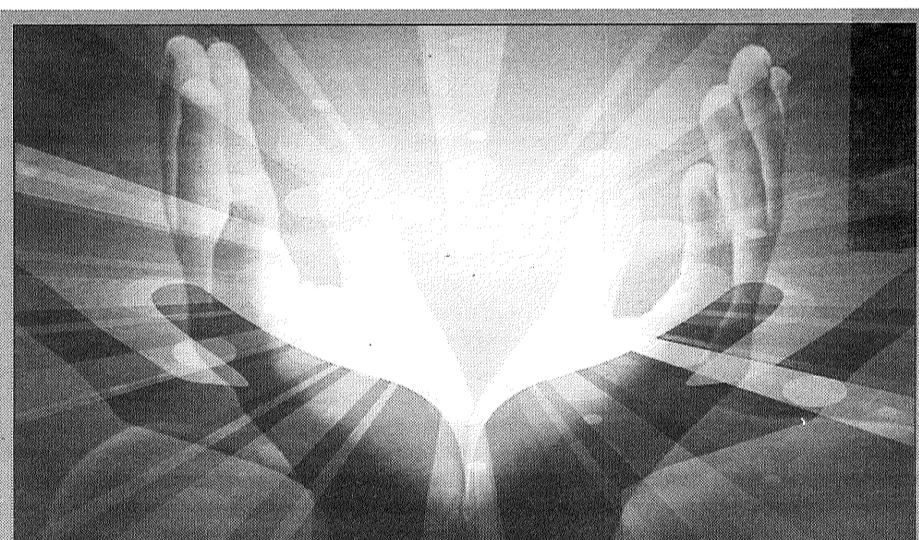
Lai dzīlāk izzinātu Reiki, nav obligāti tam ticēt, tāpat kā nevajag ticēt kaut kāda augļa garšai, to neizbaudot. BET IEKOSTIES TAJA TEV OBLIGĀTI VAJAG! Ja kāds ir nolēmis izveselošoties ar Reiki palīdzību, bet līdz galam nav pārliecināts par šīs metodes efektivitāti, tad sākumā vajag ieņemt pēc iespējas neitrālāku pozīciju. Vispirms radīsim sevi zīnkāri un pavērosim, kas ar pašu notiks. Pat, ja kāds negatīvi noskojojas uz izveselošanos ar Reiki palīdzību, VIENALGA Reiki enerģija iedarbosies uz cilvēku pozitīvi. Reiki palīdz cilvēkam pašdziedināties; atdzīvina dvē-

seli un ķermenī; atjauno dvēselisko harmoniju un uzlabo pašsājūtu; izlīdzina enerģētisko balansu; atbrivo no noslēgtības un palidz pilnībā atbrivoties no iekšējā diskomforta; izvada toksinus. Reiki ir patīkama, vispusīga metode, kas pielāgojas pacienta vajadzībām, neskaitoties uz viņa domāšanu un pasaules uzveri.

Reiki palīdz pie sekojošām diagnozēm: alerģija, anēmija, artrīts, astma, dažadas elpcēļu slimības, acu slimības, dažadas kāju (ceļu) vaines, diabēts, depresija, iekšķīgo orgānu slimības, podagra, gripa, sirds slimības, išiass, galvas sāpes, lūzumi, asinsrites traucējumi, ausu slimības, muguras problēmas, zobu sāpes un daudzas citas diagnozes (lai visas nosauktu nepietiks avizes lappuses), kas traucē pilnvērtīgi cilvēkam baudīt dzīvi.

Visam teiktajam ir jāpiebilst, ka Reiki nav pretrunā ar tradicionālo medicīnu, tieši otrādi, Reiki bagātina terapiju, psihoterapiju, masāžas, akupunktūru, u.c. Reiki speciālists nenosaka diagnozes, neiesaka medikamentus, Reiki ir kompleksa metode, kas darbojas uz cilvēka fizisko un garīgo ķermenī vienkorpus, atveselo slimības cēloņus.

Reiki palīdz dzīvniekiem un augiem.
Ar Reiki metodi var ārstēt no at-tāluma, vienalga kur atrastos pacients un pats meistras. Tas vēlreiz apliecinā, ka cilvēks ir Visuma sastāvdaļa un katrs no mums var saņemt harmoniju, veselību, un dzīvības enerģiju.

2016. gada 27. maijā plkst. 16.00

PREILOS, Brīvības ielā 14

(“Novadnieka” redakcijā)

tikšanās ar Japānu tradīcijas Reiki meistari-dziednieci, skolotāju LIJU JĒGERI un skolotājas asistenti

TAMĀRU ELSTI (Japānu tradīcijas Reiki III pakāpe, atveselošanās ajurvēdas masāžas, antimigrēnas masāžas, relaksējošā vilņu terapija, Bouen terapija u.c.)

**Reiki terapijas seanss, meditācija,
personīgā pieredze dziedniecībā, konsultācija.**

Pasākums bez maksas.

Interesentiem pieteikties pa tālr. 29410288.